

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Pasqyrat Financiare
më dhe për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
me Raportin e Auditorit të Pavarur

Përmbajtja	Page
Raporti i auditorit të pavarur	2
Pasqyra e pozicionit financiar	4
Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave tjera gjithëpërfshirëse	5
Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet	6
Pasqyra e rrjedhjes së parasë	7
Shënime mbi pasqyrat financiare	8 - 58

RAPORTI I AUDITORIT TË PAVARUR

Për Bordin e Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës

Opinion

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës ("BQK" ose "Banka Qendrore"), të cilat përfshinë pasqyrën e pozicionit financiar më 31 Dhjetor 2024, pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në ekuitet dhe pasqyrën e rrjedhës së parasë për vitin e përfunduar në këtë datë, dhe shënimet për pasqyrat financiare duke përfshirë informacione materiale të politikave kontabël.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare shoqëruese paraqesin në mënyrë të drejtë, në të gjitha aspektet materiale pozicionin financiar të BQK-së më 31 Dhjetor 2024, dhe performancën e saj financiare dhe rrjedhën e parasë për vitin e përfunduar në këtë datë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Baza për opinion

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve përshkruhen më tej në seksionin Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga BQK-ja në përputhje me Kodin Ndërkombëtar të Etikës për Kontabilistët Profesionistë të Brodit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Kontabilistët (përfshirë Standardet Ndërkombëtare të Pavarësisë) (Kodi IESBA), dhe kemi përbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe Kodin IESBA. Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi marrë është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të ofruar një bazë për opinionin tonë të auditimit.

Çështje tjera

Pasqyrat financiare të BQK-së më dhe për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2023 janë audituar nga një auditor tjetër i cili shprehu një opinion të pamodifikuar mbi këto pasqyra më 22 Maj 2024.

Përgjegjësitë e menaxhmentit dhe atyre të ngarkuar me qeverisjen për pasqyrat financiare

Menaxhmenti është përgjegjës për përgatitjen dhe paraqitjen e drejtë të pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të, dhe për një kontroll të brendshëm që menaxhmenti e përcakton se është i nevojshëm për të mundësuar përgatitjen e pasqyrave financiare që janë pa gabime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, menaxhmenti është përgjegjës për vlerësimin e aftësisë së BQK-së për të vazhduar vijimësinë, duke shpalosur, sipas rastit, çështjet që lidhen me vijimësinë dhe duke përdorur bazën e vijimësisë të kontabilitetit, përveç rasteve kur menaxhmenti ka ndërmend të likuidojë BQK-në ose të pushojë operacionet, ose nuk ka alternativë realiste përveç sa më sipër.

Personat e ngarkuar me qeverisjen janë përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të BQK-së.

Përgjegjësitë e auditorit për auditimin e pasqyrave financiare

Objektivat tona janë për të marrë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi janë pa gabimet materiale, qoftë për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të nxjerrë një raport të auditorit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është nivel i lartë i sigurisë, por nuk ka garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA-të gjithmonë do të zbulojë gabime materiale kur ato ekzistojnë. Gabimet mund të rrjedhin nga mashtrimet apo gabimet dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose në total, ato në mënyrë të arsyeshme mund të pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra mbi bazën e këtyre pasqyrave financiare.

Përgjegjësitë e auditorit për auditimin e pasqyrave financiare (vazhdim)

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticismin profesional gjatë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e gabimeve materiale të pasqyrave financiare, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dizajnojmë dhe kryejmë procedura auditimi që i përgjigjen këtyre rreziqeve dhe marrin evidencë auditimi që është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të ofruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i moszbulimit të një gabimi materiale që rezulton nga mashtrimi është më i lartë se ai që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehtë, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keqinterpretime ose shkelje të kontrollit të brendshëm.
- Kuptojmë kontrollin e brendshëm që lidhet me auditimin në mënyrë që të hartohen procedura auditimi që janë të përshtatshme për rrethanat, por jo me qëllimin e shprehjes së një opinionimi mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të BQK-së.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve kontabël dhe dhënien e informacioneve shpjeguese përkatëse të bëra nga menaxhmenti.
- Konkludojmë mbi përshtatshmërinë e përdorimit nga menaxhmenti të bazës së vijimësisë të kontabilitetit dhe, bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ekziston një pasiguri materiale në lidhje me ngjarje ose kushte që mund të hedhin dyshime të rëndësishme mbi aftësinë e BQK-së për të vazhduar si vijimësi. Nëse arrijmë në përfundimin se ekziston një pasiguri materiale, ne na kërkohet të tërheqim vëmendjen në raportin e auditorit tonë ndaj dhënies së informacioneve shpjeguese në pasqyrat financiare ose, nëse këto informacione janë të pamjaftueshme, të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit të auditorit tonë. Megjithatë, ngjarjet ose kushtet e ardhshme mund të bëjnë që BQK-ja të të pushojë së vazhduari në vijimësi.
- Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, duke përfshirë dhënien e informacioneve shpjeguese, dhe nëse pasqyrat financiare përfaqësojnë transaksionet dhe ngjarjet themelore në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e BQK-së, ndër të tjera, në lidhje me qëllimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, duke përfshirë çdo mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne identifikojmë gjatë auditimit tonë.

BDO
BDO Kosova L.L.C
audit, accounting and financial advisory
Prishtina, Kosova

Burim Cena,
Partner i angazhimit

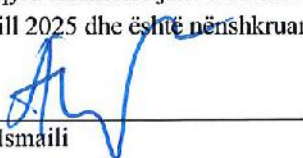
BDO Kosova L.L.C.
Rr. Ukshin Hoti, Ob. C4/3, Hy. A, Kati II,
10 000 Prishtinë, Kosovë

4 Qershor 2025

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Pasqyra e pozicionit financiar
Më 31 Dhjetor 2024

<i>Në mijë Euro</i>	Shënim	2024	2023
Pasuritë			
Pasuritë rrjedhëse			
Paraja e gatshme	7	77,017	101,932
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	147,633	426,077
Letra me vlerë (Bono thesari dhe Obligacione)	9	192,364	383,879
Plasmanet në tregun e parasë	10	506,806	205,252
Mjetet e ndërlidhura me FMN	11	154,934	153,831
Pasuritë tjera	14	2,673	2,476
Gjithsej pasuritë rrjedhëse		1,081,427	1,273,447
Pasuritë jo-rrjedhëse			
Letra me vlerë (Obligacione)	10	539,730	333,935
Mjetet e ndërlidhura me FMN	11	25,255	24,430
Prona dhe pajisjet	12	4,179	4,276
Pasuritë e paprekshme	13	836	896
Gjithsej pasuritë jo-rrjedhëse		570,000	363,537
Gjithsej pasuritë		1,651,427	1,636,984
Detyrimet			
Detyrimet rrjedhëse			
Detyrime ndaj bankave komerciale në vend	15	656,260	590,622
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN-në	16	1,135	1,297
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	575,251	511,903
Detyrime ndaj institucioneve publike dhe komerciale	18	104,611	240,202
Huamarrja/et	19	228	222
Detyrime të tjera	20	2,042	8,362
Gjithsej detyrimet rrjedhëse		1,339,527	1,352,608
Detyrimet jo-rrjedhëse			
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN-në	16	189,420	182,920
Huamarrja/et	19	1,256	1,440
Detyrime të tjera	20	827	860
Gjithsej detyrimet jo-rrjedhëse		191,503	185,220
Gjithsej detyrimet		1,531,030	1,537,828
Kapitali dhe rezervat			
Kapitali i autorizuar	21	30,000	30,000
Fondi i rezervave	21a	56,997	39,507
Rezerva nga rivlerësimi	21a, 29	1,783	2,018
Fitimet e mbajtura		31,617	27,631
Gjithsej kapitali dhe rezervat		120,397	99,156
Gjithsej detyrimet, kapitali dhe rezervat		1,651,427	1,636,984

Këto pasqyra financiare janë miratuar nga organet vendimmarrëse¹ të Bankës Qendrore të Republikës së Kosovës më 24 Prill 2025 dhe është nënshkruar në emër të tyre nga:

 Ahmet Ismaili
 Guvernator

 Faton Ahmetaj
 Drejtor,
 Departamenti i Financave

Shënimet shoqëruesc nga 1 deri 33 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare.

¹ Sipas nenit 34 dhe 59 të Ligjit Nr. 03/L – 209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave tjera gjithpërfshirëse
Më 31 Dhjetor 2024

<i>Në mijë Euro</i>	Shënim	2024	2023
Të ardhurat nga interesi			
Të ardhurat nga interesi		45,149	34,526
Shpenzimet nga interesi		(17,922)	(9,350)
Të ardhurat neto nga interesi	22	27,227	25,176
Të ardhurat nga tarifatat dhe ndalesat			
Të ardhurat nga tarifatat dhe ndalesat		4,716	4,140
Shpenzimet nga tarifatat dhe ndalesat		(1,221)	(1,274)
Të ardhurat neto nga tarifatat dhe ndalesat	23	3,495	2,866
Të ardhurat nga aktiviteti rregullativ dhe të ardhurat tjera operative			
Të ardhurat nga aktiviteti rregullativ	24	8,722	7,849
Të ardhurat nga grantet	20, 25	50	81
Të ardhurat tjera operative	26	22	19
Fitimi / (humbja) nga kursi i këmbimit	29	783	(182)
Të hyrat operative		40,299	35,809
Shpenzimet administrative (operative)			
Shpenzimet personelit	27	(6,036)	(5,588)
Zhvlerësimi dhe amortizimi	12, 13	(890)	(840)
Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative	28	(1,663)	(1,697)
Shpenzimet administrative (operative)		(8,589)	(8,125)
Rezultati financiar para pritjeve për fitimet / humbjet kreditorë			
		31,710	27,684
Provizioni për humbjet e pritura kreditorë	4	(93)	(53)
Fitimi i vitit		31,617	27,631
Të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse			
		-	-
Gjithsej të ardhurat gjithpërfshirëse për vitin			
		31,617	27,631

Shënimet shoqëruese nga 1 deri 33 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Pasqyra e ndryshimeve në ekuitet
Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024

<i>Në mijë Euro</i>	Kapitali	Fondi rezervë	Rezervat e rivlerësimit	Fitimet e mbajtura	Gjithsej
Gjendja më 1 Janar 2023	30,000	31,444	1,529	8,552	71,525
Transferimi në fondin rezervë	-	8,063	489	(8,552)	-
Gjithsej transaksionet e kërkuara me ligj	-	8,063	489	(8,552)	-
Fitimi për vitin	-	-	-	27,631	27,631
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	-
Gjithsejt të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	27,631	27,631
Gjendja më 31 Dhjetor 2023	30,000	39,507	2,018	27,631	99,156
Gjendja më 1 Janar 2024	30,000	39,507	2,018	27,631	99,156
Transferimi në fondin rezervë	-	17,490	(235)	(17,255)	-
Transferim në Thesar – Ministria e Financave	-	-	-	(10,376)	(10,376)
Gjithsej transaksionet e kërkuara me ligj	-	17,490	(235)	(27,631)	(10,376)
Fitimi për vitin	-	-	-	31,617	31,617
Të ardhurat tjera gjithëpërfshirëse	-	-	-	-	-
Gjithsejt të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	-	-	-	31,617	31,617
Gjendja më 31 Dhjetor 2024	30,000	56,997	1,783	31,617	120,397

Shënimet shoqëruese nga I deri 33 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Pasqyra e rrjedhjes së parasë
Për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024

<i>Në mijë Euro</i>	Shënim	2024	2023
Rrjedhja parave nga aktivitetet operacionale			
Fitimi vjetor		31,617	27,631
Rregullime për:			
Zhvlerësimin	12	632	555
Amortizimin	13	258	286
Të ardhurat nga grantet	25	(50)	(81)
Provizionet për humbjet e pritshme kreditore	4	93	53
Fitimi / humbja neto nga këmbimi valutor	29	(783)	182
Të ardhurat nga interesi	22	(45,149)	(34,526)
Shpenzimet nga interesi	22	17,922	9,350
		4,540	3,450
Ndryshime në bono thesari dhe obligacione qeveritare		(4,378)	(51,881)
Ndryshime në plasmanët në tregun e parasë		(201,000)	75,105
Ndryshime në pasuritë e ndërlidhura me FMN-në		(7,513)	131,205
Ndryshime në pasuritë tjera		(170)	240
Ndryshime në detyrimet ndaj bankave komerciale		65,622	(3,659)
Ndryshime në detyrimet ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN-në		937	(128,345)
Ndryshime në detyrimet ndaj institucioneve qeveritare		62,926	(73,880)
Ndryshime në detyrimet ndaj institucioneve publike dhe komerciale		(135,587)	109,064
Ndryshime në detyrimet e tjera		(6,304)	6,813
		(220,927)	68,112
Interesa të marra		44,869	33,718
Interesa të paguara		(17,712)	(9,259)
Paraja neto e gjeneruar nga/(përdorur në) aktivitetet operacionale		(193,770)	92,571
Rrjedhja e parave nga aktivitetet investuese			
Blerja e pajisjeve	12	(428)	(632)
Blerja e aseteve të paprekshme	13	(198)	(139)
Paraja neto e përdorur në aktivitetet investuese		(626)	(771)
Rrjedhja e parave nga aktivitetet financuese			
Ripagesat për huamarrjet	19	(224)	(224)
Arkëtimet nga grantet	20	15	45
Paraja neto e gjeneruar nga aktivitetet financuese		(209)	(179)
(Zbritja)/rritja neto në para dhe ekuivalentet e saj		(194,605)	91,621
Efekti i kursit të këmbimit (në para dhe ekuivalentet e saj)		1,392	(189)
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 1 Janar		732,056	640,624
Paraja dhe ekuivalentët e saj më 31 Dhjetor	30	538,843	732,056

Shënimet shoqërues nga 1 deri 33 janë pjesë përbërëse e këtyre pasqyrave financiare

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

I. Subjekti raportues

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës (nga këtu e tutje "BQK" ose "Banka Qendrore"), pasardhëse e Autoritetit Qendror Bankar të Kosovës, është një subjekt i pavarur juridik me kompetenca të plota si një person juridik sipas ligjit të aplikueshëm në Republikën e Kosovës. BQK është një subjekt publik i veçantë i cili ka autoritetin për të licencuar, mbikëqyrur dhe rregulluar institucionet financiare në Republikën e Kosovës. Banka vepron në përputhje me Ligjin nr. 03/L-209 "Ligji mbi Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës" të cilit tash e tutje i referohemi si

("Ligji për BQK-në"). Sipas këtij ligji objektivat kryesore të BQK-së janë si vijon:

- të nxisë dhe të mbajë një sistem të qëndrueshëm financiar, duke përfshirë një sistem të sigurt, të shëndetshëm dhe efikas të pagesave.
- të kontribuojë në arritjen dhe mbajtjen e stabilitetit të brendshëm të çmimeve.
- të mbështes politikatat e përgjithshme ekonomike të Qeverisë.

Siç është përshkruar në ligj, BQK duhet të veprojë në përputhje me parimet e një tregu të hapur me një konkurrencë të lirë, duke favorizuar ndarjen efikase të resurseve.

BQK vepron nga zyrat e saj që gjenden në Prishtinë. Adresa e regjistruar e zyrës së BQK-së është si më poshtë:
Rr. Garibaldi nr. 33
Prishtinë, Kosovë.

Bordi i Bankës Qendrore, Bordi Ekzekutiv dhe Guvernatori (organet vendimmarrëse)

Organet vendimmarrëse të BQK-së janë Bordi i Bankës Qendrore, Bordi Ekzekutiv dhe Guvernatori. Sipas nenit 34, paragrafit 2, si dhe dispozitës së përkohshme të nenit 79, paragraf 2, të Ligjit për BQK-në, Bordi i Bankës Qendrore përbëhet nga **katër anëtar jo-ekzekutiv** dhe **Guvernatori** dhe është përgjegjës për mbikëqyrjen e zbatimit të politikave si dhe mbikëqyrjen e administrimit dhe operacioneve të BQK-së.

Më 31 dhjetor 2024, Bordi i Bankës Qendrore përbëhet nga këta anëtarë:

- Bashkim Nurboja – Kryetar i Bordit (anëtar jo-ekzekutiv)
- Ahmet Ismaili – Guvernator
- Nora Latifi Jashari – Anëtare (jo-ekzekutiv)
- Nexhat Kryeziu - Anëtar (jo-ekzekutiv)
- Arta Hoxha - Anëtar (jo-ekzekutiv)

Ndërsa, me 31 dhjetor 2023, Bordi i Bankës Qendrore përbëhej nga këta anëtarë:

- Bashkim Nurboja – Kryetar i Bordit (anëtar jo-ekzekutiv)
- Ahmet Ismaili – Guvernator
- Nora Latifi Jashari – Anëtare (jo-ekzekutiv)
- Nexhat Kryeziu - Anëtar (jo-ekzekutiv)
- Arta Hoxha - Anëtar (jo-ekzekutiv)

Nga data 05 shkurt 2023 Kryetar i Bordit është zgjedhur z. Bashkim Nurboja, pas skadimit të mandatit të z. Mrasori (ish kryetar i Bordit të BQK-së). Me datë 29 mars 2023 deri në muaj gusht 2023 Bordi i BQK-së bazuar në nenin 46-të të Ligjit për BQK-në ka marr kompetencat e Bordit Ekzekutiv sipas përkufizimeve të këtij neni. Në muaj gusht 2023, janë zgjedhë organet e reja të Bordit Ekzekutiv dhe anëtarët e Bordit të BQK-së janë ri-kthyer në emërimet përkatëse si anëtar Bordi të BQK-së. Nga muaji gusht 2023 konsiderohet së BQK ka pasur funksionale të dy organet vendimmarrëse.

1. Subjekti raportues (vazhdim)

Përkufizimet e nenit 46-të të Ligjit për BQK-në:

“Neni 46 - Mungesa apo pamundësia relativisht afatgjatë për të vepruar e Bordit Ekzekutiv:

1. Në rast rrethanash të jashtëzakonshme dhe nëse të gjithë anëtarët e Bordit Ekzekutiv mungojnë apo nuk janë në gjendje të veprojnë, posti i Guvernatorit do të merret përkohësisht nga Kryetari i Bordit të Bankës Qendrore. Dy (2) anëtarët jo-ekzekutiv të Bordit të Bankës Qendrore që janë më së gjati në post të tillë si dhe në dispozicion do të marrin përkohësisht postet e Zëvendësguvernatorëve.
2. Në rast se mungesa ose paaftësia për të vepruar e të gjithë anëtarëve të Bordit Ekzekutiv vazhdon për një periudhë prej tre (3) muaj, duhet të krijohen vendet e lira dhe do të zbatohen procedurat për emërim sipas nenit 38 të këtij ligji.”

Bordi Ekzekutiv është përgjegjës për implementimin e politikave të BQK-së dhe të operacioneve të saj. Bordi Ekzekutiv me 31 dhjetor 2024 përbëhet nga Guvernatori, i cili është Kryesues dhe tre Zëvendësguvernator, ndërsa me 31 dhjetor 2023 Bordi Ekzekutiv përbëhej nga Guvernatori dhe një Zëvendësguvernator (dy pozita të lira si zëvendësguvernator), ndërsa po ashtu me 01 janar 2023 Bordi Ekzekutiv përbëhej nga Guvernatori dhe një u.d. Zëvendësguvernator.

2. Baza e përgatitjes

a) Deklarata e përputhshmërisë

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (“SNRI”). Zërat janë të rumbullakuar rreth vlerës së njëmishes (1000) se përafërt, në raste kjo mund të paraqet ndonjë mospërputhje (+/-) rreth asaj vlere si rezultat i këtij rumbullakimi të vlerave.

b) Baza e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur duke përdorur bazat e matjes të specifikuar nga SNRI-ja për secilin lloj të pasurive, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Bazat e matjes janë shpalosur më në detaje në politikat kontabël në shënimin 3 më poshtë.

c) Valuta funksionale dhe e prezentimit

Këto pasqyra financiare prezantohen në Euro (“EUR”), e cila është valuta funksionale e BQK-së, përveç nëse është specifikuar ndryshe në ndonjë shënim analitik. Nëse nuk është shënuar ndryshe, informacioni financiar i prezantuar është rumbullakësuar në mijëshen më të afërt.

d) Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon nga menaxhmenti që të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime që ndikojnë në zbatimin e politikave dhe në shumat e raportuara të pasurive dhe detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet faktike mund të ndryshojnë nga ato të vlerësuarat.

Vlerësimet dhe supozimet shqyrtohen në bazë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve kontabël njihen në periudhën në të cilën vlerësimi rishikohet dhe në periudhat e ardhshme nëse ato ndikohen. Në veçanti, informatat në lidhje me fushat e rëndësishme të vlerësimit të pasigurisë dhe vendimeve të rëndësishme për zbatimin e politikave kontabël që kanë ndikimin më të konsiderueshëm në shumat e pranuarat në pasqyrat financiare janë përshkruar më poshtë në shënimin 5.

Politikat kontabël të paraqitura më poshtë janë zbatuar në mënyrë të qëndrueshme në të gjitha periudhat e prezentuara në këto pasqyra financiare.

e) Rrethanat mbi rrjedhjen e aktiviteteve operative të Bankës Qendrore në 2024

Në vitin 2024, inflacioni mbetet një sfidë për shumicën e ekonomive globale, por tendenca e tij ka pasur një moderim në krahasim me vitin 2023, i cili karakterizohej nga rritje më të ndjeshme të çmimeve. Inflacioni gjatë vitit 2023 ishte rezultat i një kombinimi faktorësh të brendshëm dhe ndërkombëtarë, kryesisht nga ndikimet e vazhdueshme nga vazhdimi i luftës në Ukrainë, rritja e çmimeve të energjisë. Ndërkohe, në vitin 2024, inflacioni ka filluar të tregojë një tendencë stabilizimi, duke pasur një ndikim më të moderuar në ekonominë kryesore.

Përsa i përket aktivitetit operativ të Bankës Qendrore (BQK-së), ndikimi i inflacionit në vitin 2024 ka qenë relativisht i kufizuar. Megjithatë, nga ana tjetër, normat e interesit kanë pësuar një rritje të dukshme gjatë vitit 2024. Sidoqoftë, vlera e aseteve financiare të BQK-së nuk është prekur drejtpërdrejt nga rritja e normave të interesit, për shkak të natyrës së portfolios së instrumenteve financiar. Në vitin 2024, ndikimi i rritjes së normave të interesit dhe forcimit të valutës euro ka pasur një efekt pozitiv në të hyrat dhe shpenzimet e interesit, duke kontribuar në një rritje të zërit neto të të hyrave nga interesat. Ky trend ka ndihmuar në stabilizimin e zërave financiar të BQK-së dhe në ruajtjen e qëndrueshmërisë financiare.

Një tjetër faktor që ka qenë në fokus gjatë vitit 2024 ka qenë vlerësimi i ndikimeve të situatës globale, veçanërisht efekti i luftës në Ukrainë dhe tensioneve dhe luftat në Lindjen e Mesme, si dhe forcimi i sanksioneve ndërkombëtare kundër Federatës Ruse. Edhe pse këto konflikte janë ende aktive, gjatë periudhës raportuese nuk ka pasur ndikime të mëdha në aktivitetet e BQK-së. Megjithatë, BQK vazhdon të monitorojë nga afër zhvillimet dhe të mbetet vigjilente ndaj efekteve të mundshme që këto ngjarje mund të kenë në stabilitetin ekonomik dhe financiar të vendit.

3. Politikat e rëndësishme kontabël

a) Transaksionet në valutë të huaj

Transaksionet në valutë të huaj vlerësohen në valutën funksionale me kursin e këmbimit në datat e kryerjes së transaksioneve. Pasuritë dhe detyrimet monetare të shprehura në valutë të huaj rivlerësohen me kursin zyrtar të këmbimit të asaj date. Fitimi apo humbja nga valutat e huaja për zërat monetarë është diferenca ndërmjet kostove të amortizuara në valutën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar me interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostove të amortizuara në monedhë të huaj të rivlerësuara me kursin e këmbimit në fund të periudhës. Pasuritë dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë rivlerësohen në monedhë funksionale në kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar ajo vlerë e drejtë. Diferencat nga valutat e huaja që rrjedhin nga rivlerësimi njihen si fitim ose humbje.

b) Të hyrat dhe shpenzimet nga interesi

Të hyrat dhe shpenzimet nga interesi njihen si fitim apo humbje bazuar në metodën e interesit efektiv. Norma e interesit efektiv është norma që zbrit pagesat dhe arkëtimet e pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pasurisë ose detyrimit financiar (ose kur është e përshtatshme, për një periudhë më të shkurtër) deri në vlerën kontabël të pasurisë ose detyrimit financiar. Norma e interesit efektiv përcaktohet në njohjen fillestare të pasurisë ose detyrimit financiar dhe nuk rishikohet më pas.

Llogaritja e normës së interesit efektiv përfshin të gjitha komisionet dhe shumat e paguara apo kostot e transaksioneve të pranura dhe zbritjet apo primet që janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv.

Kostot e transaksioneve përfshijnë kosto shtesë të ngarkueshme drejtpërdrejtë për blerjen, emetimin apo largimin e një pasurie apo detyrimi financiar. Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesi të paraqitura në humbje apo fitim përfshijnë interesat nga pasuritë ose detyrimet financiare me kosto të amortizuar mbi bazën e interesit efektiv.

c) Tarifat dhe komisionet

Të hyrat dhe shpenzimet nga tarifat dhe komisionet të cilat janë pjesë përbërëse e normës së interesit efektiv për një mjet apo detyrim financiar, përfshihen në matjen e normës së interesit efektiv.

Të hyrat tjera nga komisionet dhe tarifat, përfshirë tarifat e transaksioneve për llogaritë operative, tarifat e transferimit të fondeve dhe të licencimit njihen në momentin e kryerjes së shërbimeve të lidhura me to. Shpenzime të tjera për komisione dhe tarifa lidhen kryesisht me tarifa transaksionesh dhe shërbimesh të cilat shpenzohen në momentin që shërbimet përfitojnë.

d) Përfitimet e punonjësve

BQK aplikon kontributet për sigurimet shoqërore të detyrueshme, që përcaktohen si kontributet pensionale të punonjësve kur ata dalin në pension. Këto kontribute klasifikohen sipas planeve të kontributit të përcaktuara, bazuar në legjislacionin e Kosovës. Kontributet e BQK-së ngarkohen si shpenzim në të ardhura në momentin kur ato ndodhin.

Po ashtu BQK ndan përfitime të punonjësve në baza jubilarë dhe në formë të shumës së paracaktuar në momentin e pensionimit. BQK njih këto shpenzime sipas ndodhjes së këtyre ngjarjeve sipas planeve për përfitime afatgjata.

e) Tatimi dhe shpërndarja e fitimit

BQK-ja është e liruar nga tatimi mbi fitimin sipas Ligjit nr. 03/L-209 të miratuar më 22 korrik 2010. Shih shënimin 4 (f) se si BQK-ja alokon fitimin e saj.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (vazhdim)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare

Pasuritë financiare të BQK-së të përfshira në këto pasqyra financiare klasifikohen si instrumente financiare me kosto të amortizuara (modeli mbaj për të mbledhur) dhe përbëhen nga paraja dhe ekuivalentët e saj, letrat me vlerë, llogaritë e depozitave në bankat jorezidente, asetet e lidhura me FMN dhe pasuritë tjera.

Një pasuri financiare matet me koston e amortizuar nëse i plotëson të dyja kushtet e mëposhtme dhe nuk është përcaktuar si në VDFH (Vlera e drejtë përmes Humbjes së Fitimit):

- pasuria mbahet brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit është të mbajë pasuritë për të mbledhur flukset monetare kontraktuale; dhe
- kushtet kontraktuale të pasurisë financiare lindin në data të specifikuara tek flukset e parave që janë vetëm pagesa të principalit dhe interesit (SPPI) mbi shumën e mbetur të papaguar.

BQK-ja klasifikon të gjitha detyrimet e saj financiare të matura me koston e amortizuar duke përdorur metodën efektive të normës së interesit. Të ardhurat nga interesi ose shpenzimet e interesit nga detyrimet financiare të matura me koston e amortizuar, njihen në fitim ose humbje.

Detyrimet financiare të matura me koston të amortizuar përfshijnë detyrimet ndaj bankave vendase, institucioneve qeveritare, subjekteve publike dhe tregtare, për shkak të FMN-së, huazimeve dhe detyrimeve të tjera financiare.

i. Njohja

Në njohjen fillestare, një pasuri financiare klasifikohet si i matur në: koston e amortizuar (KA), vlerën e drejtë përmes të ardhurave të tjera gjithëpërfshirëse (VDAGJ) ose vlerës së drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDFH).

Pasuria financiare apo detyrimi financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë, të cilës i shtohen, për zë jo me vlerën e drejtë përmes fitimit apo humbjes, kostot e transaksionit që i atribuohen direkt blerjes apo emetimit të tyre.

Siç u përmend më lartë, BQK-ja ka në librat e saj vetëm instrumente financiare me kosto të amortizuar, të cilat plotësojnë kriteret e modelit të mbajtjes për të mbledhur flukset monetare kontraktuale.

ii. Riklasifikimi

Pasuritë financiare të bankës varësisht nga rrethanat respektivisht ndryshimi i modelit të saj të biznesit për administrimin e pasurive financiare mund të ri-klasifikoj këto të fundit edhe pas njohjes fillestare të tyre.

Në qoftë se banka ri-klasifikon një pasuri financiare apo grup të pasurive financiare nga kategoria e matjes me koston e amortizuar tek kategoria e matjes me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, vlera e drejtë e tyre do të matet në datën e ri-klasifikimit. Çdo fitim ose humbje neto që rrjedh nga një diferencë midis koston së amortizuar dhe vlerës së drejtë të aktivit financiar njihet në fitim ose humbje.

iii. Ç'regjistrimi

BQK-ja ç'regjiston një pasuri financiare kur skadojnë të drejtat kontraktuale për rrjedhat e parave nga pasuria financiare, ose transferon të drejtat për të marrë rrjedhat e parasë kontraktuale në një transaksion në të cilin në thelb janë transferuar të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së pasurisë financiare ose në të cilat BQK as nuk transferon dhe as mban në masë të madhe të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk mban kontrollin e asetit financiar.

Për ç'regjistrimin e një pasurie financiare, diferencën midis vlerës kontabël të pasurisë (ose vlerës së mbartur të alokuar për pjesën e pasurisë së ç'regjistruar) dhe shumës së (i) vlerësimit të marrë (përfshirë çdo pasuri të re të marrë më pak çdo detyrim të ri supozuar) dhe (ii) çdo fitim ose humbje kumulative që ishte njohur në të ardhura të tjera gjithëpërfshirëse (OCI) njihet në fitim ose humbje. Çdo interes në pasuritë financiare të transferuara që kualifikohen për ç'regjistrim që është krijuar ose mbajtur nga BQK-ja njihet si pasuri ose detyrim i veçantë.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (në vazhdim)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (në vazhdim)

BQK-ja hyn në transaksione me të cilat transferon asete të njohura në pasqyrën e pozicionit financiar, por mban në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pasurive të transferuara ose një pjesë të tyre. Në raste të tilla, pasuritë e transferuara nuk ç'regjistrohen. Shembuj të transaksioneve të tilla janë kreditimi i letrave me vlerë dhe transaksionet e shitjes dhe të riblerjes.

Në transaksionet në të cilat BQK as nuk mban dhe as transferon në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së një pasurie financiare dhe ai mban kontrollin mbi pasurinë, BQK vazhdon të njohë pasurinë në masën e përfshirjes së tij të vazhdueshme, të përcaktuar në masën tek e cila është e ekspozuar ndaj ndryshimeve në vlerën e pasurisë së transferuar.

BQK-ja ç'regjistron një detyrim financiar kur detyrimet e saj kontraktuale përfundohen ose anulohen, ose skadojnë.

iv. Ndryshimet në pasuritë dhe detyrimeve financiare

Nëse kushtet e një pasurie financiare janë modifikuar, BQK vlerëson nëse flukset monetare të pasurisë së modifikuar janë thelbësisht të ndryshme. Nëse flukset e parave janë në thelb të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale për flukset e parave nga pasuria financiare origjinale konsiderohen të kenë skaduar. Në këtë rast, pasuria fillestare financiare ç'regjistrohet (shiko (iii)) dhe një pasuri e re financiare njihet me vlerën e drejtë.

Nëse flukset e parave të pasurisë së modifikuar të mbartura me kosto të amortizuara nuk janë thelbësisht të ndryshme, atëherë modifikimi nuk rezulton në ç'regjistrim të pasurisë financiare. Në këtë rast, BQK-ja rillogarit vlerën kontabël bruto të pasurisë financiare dhe një shumën që lind nga rregullimi i vlerës kontabël bruto si fitim ose humbje e modifikimit në pasqyrën e fitimit ose humbjes. Nëse një modifikim i tillë kryhet për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë fitimi ose humbja paraqitet së bashku me humbjet nga zhvlerësimi. Në raste të tjera, ai paraqitet si të ardhura nga interesi.

BQK-ja ç'regjistron një detyrim financiar kur kushtet e saj modifikohen dhe flukset e parave të detyrimit të modifikuar janë thelbësisht të ndryshme. Në këtë rast, një detyrim i ri financiar bazuar në kushtet e modifikuara njihet me vlerën e drejtë. Diferenca midis vlerës kontabël të detyrimit financiar të shuar dhe detyrimit të ri financiar me termat e modifikuar njihet në fitim ose humbje. Nëse modifikimi i një detyrimi financiar nuk llogaritet si ç'regjistrim, atëherë kostoja e amortizuar e detyrimit rillogaritet duke zbritur flukset e modifikuara të parash me normën fillestare të interesit efektiv dhe fitimi ose humbja që rezulton njihet në fitim ose humbje.

v. Netimi

Mjetet dhe detyrimet financiare netohen me njëra-tjetrën dhe shuma neto paraqitet në pasqyrën e gjendjes financiare atëherë dhe vetëm atëherë kur BQK-ja ka të drejtën ligjore për të netuar këto shuma dhe ka si qëllim ose t'i shlyejë në një bazë neto ose të realizojë pasurinë dhe të shlyejë detyrimin njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm atëherë kur lejohet nga standardet kontabël, ose për fitimet dhe humbjet e krijuara nga një grup transaksionesh të ngjashme.

vi. Matja e koston së amortizuar

Kostoja e amortizuar e një mjeti ose detyrimi financiar është vlera me të cilën mjeti ose detyrimi financiar matet në momentin e njohjes fillestare, duke i zbritur pagesat e principalit, plus ose minus amortizimin e akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv të çdo difference ndërmjet vlerës fillestare të njohur dhe vlerës në maturim, minus çdo zbritje për efekt zhvlerësimi.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (në vazhdim)

f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (në vazhdim)

vii. Matja e vlerës së drejtë

Vlera e drejtë (reale) është çmimi që do të arkëtohej nga shitja e një pasurie apo që do të paguhej për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt mes pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes.

Kur është e disponueshme, BQK-ja mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimet e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Një treg konsiderohet si aktiv, nëse çmimet e kuotuar janë të disponueshme në mënyrë të shpejtë dhe të rregullt dhe përfaqësojnë transaksionet që ndodhin aktualisht dhe rregullisht në treg në bazë të vullnetshme midis palëve.

Nëse tregu për instrumentin financiar nuk është aktiv, BQK vendos vlerën e drejtë duke përdorur një teknikë vlerësimi. Teknikat e vlerësimit përfshijnë përdorimin e transaksioneve më të fundit midis palëve të mirë informuara dhe në formë të vullnetshme, (nëse janë të disponueshme), referimin në vlerën e drejtë aktuale të instrumenteve tjera që në thelb janë të njëjta, analizat e zbritjes së rrjedhave të parasë dhe modelet e vlerësimit të çmimit. Teknika vlerësuese e zgjedhur, përdor maksimalisht të dhënat e tregut, mbështetet sa më pak të jetë e mundur në vlerësimet specifike të BQK-së, përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg do t'i mermin parasysh në vendosjen e çmimit dhe janë në përputhje me metodologjitë e pranuar ekonomike për vendosjen e çmimit të instrumenteve financiare. Të dhënat për teknikat vlerësuese paraqesin në mënyrë të arsyeshme pritjet e tregut dhe masat e faktorëve të rrezikut që ekzistojnë në instrumentin financiar. BQK-ja kalibron teknikat vlerësuese dhe i teston ato për vlefshmërinë duke shfrytëzuar çmimet nga transaksionet aktuale të dallueshme të tregut në të njëjtin instrument apo në bazë të të dhënave tjera të dallueshme dhe të disponueshme në treg.

viii. Lejimet e humbjeve

BQK njih lejimet e humbjeve për humbjet e pritura kreditore "HPK" për pasuritë financiare që maten sipas kostos së amortizuar dhe nuk maten në VDFH. BQK-ja vlerëson lejimet e humbjes në një shumë të barabartë me HPK përgjatë jetëgjatësisë së instrumentit, përveç rasteve të mëposhtme për të cilat ato maten si HPK 12-mujore:

- letrat me vlerë të investimeve të borxhit që përcaktohen të kenë rrezik të ulët kredie në datën e raportimit; dhe
- instrumente të tjera financiare për të cilat rreziku i kredisë nuk është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare.

BQK-ja e konsideron një letër me vlerë të borxhit me rrezik të ulët krediti kur vlerësimi i rrezikut të kredisë është ekuivalent me përkufizimin e kuptuar globalisht "shkallë e investimit". ECL 12-mujore janë pjesa e ECL që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Instrumentet financiare për të cilat njihet një ECL 12-mujore referohen si instrumente financiare të Fazës 1.

HPK përgjatë jetëgjatësisë së instrumentit financiar janë HPK që vijnë nga të gjitha ngjarjet e mundshme të paracaktuar gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar. Instrumentet financiare për të cilat njihet një HPK gjatë gjithë jetëgjatësisë, por që nuk janë të efektuar (dëmtuara) nga humbjet kreditore, klasifikohen të "Faza 2 - Nënperformuese e instrumenteve financiare".

Matja e HPK-së

Modeli i zhvlerësimit të HPK-së është një matje e bazuar në probabilitet dhe përfshin ndikimin e rezultateve të ndryshme të mundshme. Operacionalisht, kjo mund të jetë e vështirë për t'u zbatuar dhe zgjedhja e skenarëve përkatës ekonomik mund të jetë sfiduese.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (në vazhdim)
f) Pasuritë dhe detyrimet financiare (në vazhdim)

Për implemetimin e hollësishëm të HPK-së kemi përdorur metodën e thjeshtë që shfrytëzon mundësinë e parashikimit të qasjes së humbjes e cila është:

$$\text{Humbjet e pritura kreditore (HPK)} = \text{Vlera a ekspozuar (VE)} \times \text{Humbja e mundshme e pritur (HP)} \times \text{Probabiliteti i humbjes së mundshme të pritur (PHP)}.$$

VE – Vlera e ekspozuar, është vlera kontabël bruto e pasurive financiare që bien në model për t'u rivlerësuar.

HP – Humbja e mundshme e pritur, është pritshmëria se nga vlera e ekspozuar mund të mos kthehet nëse ndodh humbja. Ne jemi bazuar në gjykimin tonë të brendshëm dhe, gjithashtu jemi mbështetur në disa qasje ndaj rrezikut sipas përcaktimeve të Bazelit për vlerësimin e huamarrësve që dështojnë të mbyllin obligimet.

PHP – Probabiliteti i humbjes së mundshme së pritur, është variabla më e ndjeshme dhe paraqet gjasën e mos pagesës nga pala e tjetër për një periudhë të observuar (12 mujore apo gjate gjithë jetës së instrumentit).

Modeli humbjeve të pritura (HPK) është një vlerësim i ponderuar i humbjeve kreditore dhe vlerësohen si më poshtë:

- pasuritë financiare që janë korrigjuar në vlerë në datën e raportimit: si vlera aktuale e të gjitha pritjeve me pak të parasë së gatshme (d.m.th. ndryshimi midis rrjedhës së parave të gatshme ndaj BQK-së, në përputhje me kontratën dhe rrjedha e parave që BQK-ja pret të marrë);
- pasuritë financiare që janë vlerësuar sipas humbjeve kreditore të pritura në datën e raportimit: si ndryshim midis vlerës së tyre bruto dhe pritjes së humbjes kreditore për të njëjtat.

g) Paraja dhe ekuivalentët e saj

Për qëllimin e pasqyrës së rrjedhës së parasë, paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë kartëmonedhat e gatshme, depozita me bankat dhe pasuri financiare shumë likuide me maturitet origjinal për më pak se tre muaj, të cilat janë objekt i një rreziku jo-domethënës të ndryshimeve në vlerën e tyre të drejtë dhe përdoren nga BQK-ja në menaxhimin e detyrimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen në pasqyrën e gjendjes financiare me kosto të amortizuar.

h) Letrat me vlerë të investimeve

Letrat me vlerë të investimeve, të përbëra nga bonot e thesarit dhe obligacionet, fillimisht maten me vlerën e drejtë plus shtesat për kostot e transaksionit direkt dhe më pas maten sipas koston të amortizuar (mbajtja e pasurive me qëllim arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale) duke përdorur metodën efektive të normës së interesit. Të gjitha blerjet dhe shitjet e letrave me vlerë të investimeve njihen në datën e shlyerjes, d.m.th. data kur pasuria është marrë, ose dorëzuar tek pala tjetër.

Kostoja e amortizuar/ mbajtja e pasurive me qëllim arkëtimin e flukseve monetare kontraktuale janë investime në pasuri jo derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme dhe maturim fiks që BQK ka qëllimet pozitive dhe aftësinë për të mbajtur deri në maturim, dhe të cilat nuk janë të caktuara në vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes.

i) Depozitat dhe huamarrjet

Depozitat dhe huazimet fillimisht maten me vlerën e drejtë minus kostot e transaksionit direkt shtesë, dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv.

j) Pasuritë dhe detyrimet e lidhura me FMN-në

Zërat e llogarive me FMN-në zakonisht paraqiten në zërat e Bankës Qendrore të anëtarit. Mjetet dhe detyrimet e lidhura me FMN-në fillimisht maten me vlerën e drejtë dhe më pas maten me koston e tyre të amortizuar. Fitimet dhe humbjet nga rivlerësimi i kursit të këmbimit që lindin nga rivlerësimi i mjeteve dhe detyrimeve të FMN-së njihen në pasqyrën e të ardhurave gjithëpërfshirëse.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (në vazhdim)

k) Prona dhe pajisjet

i. Njohja dhe matja

Zërat e pronës dhe pajisjeve paraqiten me kosto minus amortizimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga ndryshimi në vlerë.

Kosto përfshin shpenzime që janë drejtpërdrejt të lidhura me blerjen e mjetit. Kosto e mjeteve të ndërtuara nga vet BQK-ja përfshin koston e materialeve dhe të fuqisë punëtore të drejtpërdrejt, kosto të tjera që lidhen drejtpërdrejt me sjelljen e mjetit në gjendjen funksionale që ai të jetë i përdorshëm në mënyrën e synuar, dhe kostot e çmontimit dhe lëvizjes së pajisjeve dhe restaurimin e ambientit ku ato janë vendosur.

Programet kompjuterike të blera që janë thelbësore (pjesë përbërëse) për funksionimin e pajisjes përkatëse kapitalizohen si pjesë e asaj pajisjeje.

Kur pjesë të një elementi të pronës dhe pajisjeve kanë jetëgjatësinë e dobishme të ndryshme, ato kontabilizohen si elemente të veçanta (komponentë kryesor) të pronës dhe pajisjes.

ii. Kosto pasuese

Kostoja e zëvendësimit të një pjese të një elementi të pronës ose pajisjeve njihet në vlerën e mbartur të elementit nëse është e mundur që përfitime të ardhshme ekonomike nga përdorimi i atij mjete të rrjedhin në BQK, dhe kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Kostot e servisimit të përditshëm të pronës dhe pajisjes (pasurive afatgjata materiale) njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në momentin kur ndodhin.

iii. Zhvlerësimi

Zhvlerësimi njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve me metodën lineare përgjatë jetëgjatësisë së secilës pjesë të një elementi të pasurive afatgjata materiale.

Vlerësimi i jetëgjatësisë për periudhën aktuale dhe krahasues është si më poshtë:

	2024	2023
Investimet në objekte me qira	20 vite	20 vite
Pajisje	5 vite	5 vite
Kompjuterë	3 vite	3 vite
Automjete	5 vite	5 vite

Jetëgjatësia e pajisjeve tjera vlerësohet rast pas rasti. Metoda e zhvlerësimit, jetëgjatësia dhe vlera e mbetur rihvlerësohen në datën e raportimit.

l) Asetet e paprekshme

Programet kompjuterike të blera nga BQK-ja njihen me koston historike të zvogëluar për zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga ndryshimi në vlerë, nëse ka.

Shpenzimet e mëvonshme për programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime rrisin përfitimin e ardhshëm ekonomik prej këtij asemi. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin.

Shpenzimi i amortizimit njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, bazuar mbi metodën lineare të amortizimit gjatë jetës së dobishme ekonomike të programit kompjuterik, prej datës në të cilën ky program është i gatshëm për përdorim. Jeta e dobishme ekonomike e programeve kompjuterike bazohet në vlerësimin për shfrytëzimin e atij programi pa qenë nevoja për ndonjë përmirësim të madh, aktualisht nga 3 deri në 10 vite.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (në vazhdim)

m) Rënia në vlerë e pasurive jo-financiare

Vlera kontabël e pasurive jo-financiare të BQK-së, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka evidenca për ndryshim në vlerë. Nëse ka evidenca të tilla atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e pasurisë.

Humbje nga rënia në vlerë njihet nëse vlera kontabël e një aseti/pasurie ose e njësisë gjeneruese të parasë tejkalon vlerën e rikuperueshme. Njësia gjeneruese e mjeteve monetare është grupi me i vogël i identifikueshëm i aseteve që gjeneron njëdhë të parasë që janë të pavarura nga mjetet dhe grupet e tjera. Humbjet nga rënia në vlerë njihen në pasqyrën e të ardhurave. Humbjet nga rënia në vlerë e njësisë gjeneruese të parasë shpërndahen në mënyrë proporcionale midis aseteve të tjera të njësive (grupi të njësive) në baza proporcionale. Vlera e rikuperueshme e një pasurie ose e njësisë gjeneruese të parasë është më e madhja ndërmjet vlerës së tij në përdorim dhe vlerës së drejtë minus kostot e shitjes. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, rrjedhjet e ardhshme të vlerësuara të mjeteve monetare zbriten në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë zbritjeje para taksave që reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe risqet specifike për pasurinë. Humbjet nga rënia në vlerë të njohura në periudhat e mëparshme vlerësohen në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse rënia në vlerë është zbutur ose nuk ekziston më.

Një humbje nga rënia në vlerë anulohet nëse ka pasur ndryshim në vlerësimet e përdorura për përcaktimin e vlerës së rikuperueshme. Humbja nga rënia në vlerë anulohet deri në atë masë sa vlera kontabël e pasurisë nuk tejkalon vlerën kontabël që do të përcaktohej duke i zbritur amortizimin dhe zhvlerësimin, dhe sikur të mos ishte njohur ndonjë humbje nga rënia në vlerë.

n) Detyrimet financiare

Burimet e financimit të BQK-së janë depozitat nga institucionet ndërkombëtare, qeveritare, publike, bankare dhe institucione të tjera financiare. Detyrimet financiare maten me koston e amortizuar duke përdorur metodën e normës së interesit efektiv.

o) Të ardhurat nga grantet

Grantet qeveritare njihen fillimisht si të ardhura të shtyra kur ekziston një siguri e arsyeshme se ato do të merren dhe se BQK-ja do t'i përmbahet kushteve lidhur me grantin. Grantet që BQK-ja përfiton për shpenzime njihen si fitim ose humbje në baza sistematike në të njëjtat periudha në të cilat njihen shpenzimet. Grantet që BQK-ja përfiton për koston e një aseti njihen në fitim ose humbje në baza sistematike përgjatë jetës së përdorimit të asetit.

p) Pagat e financuara nga donatorët

Individë të caktuar të angazhuar në BQK janë ekspertë ndërkombëtar të caktuar dhe financiar për një afat të shkurtër nga organizatat ndërkombëtare. Financimi nga këto organizata ndërkombëtare ndër të tjera përfshin, por nuk kufizohet në pagesën e pagave të këtyre ekspertëve ndërkombëtar. Duke qenë se kjo ndihmë i paguhet personave të caktuar drejtpërdrejt nga organizatat ndërkombëtare, nivelet e pagesës nuk janë të njohura dhe as nuk janë të përfshira në këto pasqyrat financiare.

q) Provizionet

Provizioni njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve që kanë ndodhur në të kaluarën, BQK-ja ka detyrime aktuale ligjore ose konstruktive që mund të vlerësohen në mënyrë të besueshme, dhe është e mundshme që një dalje e parave apo të mirave ekonomike do të kërkohet për të shlyer detyrimin. Provizionet përcaktohen duke e zbritur rrjedhjen e ardhshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën kohore të parasë dhe kur është e përshtatshme, rreziqet specifike për detyrimet.

Provizioni për kontrata të ngarkuara njihet kur përfitimet e pritura për t'u nxjerrë nga BQK-ja nga kontrata janë më të vogla se kostoja e pashmangshme e realizimit të detyrimeve sipas kontratës. Provizioni matet në vlerën aktuale me më të voglën midis koston së pritshme të ndërprerjes së kontratës dhe koston së pritshme neto të vazhdimit të kontratës. Përpara se të njihet një provizion, BQK njih çdo humbje nga rënia në vlerë e asetit të lidhur me atë kontratë.

3. Politikat e rëndësishme kontabël (në vazhdim)

r) Standardet, ndryshimet dhe interpretimet që janë tashmë në fuqi

Gjatë këtij viti, Banka Qendrore ka zbatuar një sërë ndryshimesh në Standardet e Raportimit Financiar Sipas SNRF, të lëshuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK), të cilat janë bërë të detyrueshme për periudhat kontabël që fillojnë më 1 janar 2024 ose më pas.

- Përgjegjësia për qiranë në një marrëveshje shitjeje dhe qiradhënieje (Ndryshime në SNRF 16 Detyrimet e qirasë);
- Klasifikimi i detyrimeve si afatshkurtra ose afatgjata (përfshirë shtyrjen e datës së hyrjes në fuqi) (Ndryshime në SNA 1 Prezantimi i Pasqyrave Financiare);
- Detyrime afatgjata me kushte financiare (Ndryshime në SNA 1 Prezantimi i Pasqyrave Financiare);
- Marrëveshjet e financimit të furnitorëve (Ndryshime në SNA 7 Pasqyra e Flukseve të Parasë dhe SNRF 7 Instrumentet Financiare: Zbulimet).

Ndryshimet e listuara më sipër nuk kanë pasur asnjë ndikim në shumat e njohura në periudhat e mëparshme dhe nuk pritet të kenë ndonjë ndikim material në periudhat aktuale ose të ardhshme.

s) Standardet, ndryshimet dhe interpretimet e lëshuara por ende jo efektive

Standardet dhe interpretimet e reja dhe të ndryshuara që janë lëshuar, por ende nuk kanë hyrë në fuqi deri në datën e publikimit të pasqyrave financiare, janë zbuluar më poshtë. Banka Qendrore synon të miratojë këto standarde dhe interpretime të reja dhe të ndryshuara, nëse janë të zbatueshme, kur ato të bëhen efektive.

Ndryshimet e mëposhtme nuk janë në fuqi për periudhën që fillon më 1 janar 2024:

- Mungesa e shkëmbyeshmërisë (Ndryshim në SNA 21 Efektet e Ndryshimeve në Kurset e Këmbimit Valutor);
- Ndryshime në Klasifikimin dhe Matjen e Instrumenteve Financiare (Ndryshime në SNRF 9 Instrumentet Financiare);
- Kontratat që i referohen energjisë elektrike të varur nga natyra (Ndryshime në SNRF 9 dhe SNRF 7);
- SNRF 18 Prezantimi dhe Zbulimi në Pasqyrat Financiare;
- SNRF 19 Degët pa Përgjegjësi Publike: Zbulimet.

Këto standarde, ndryshime ose interpretime nuk pritet të kenë ndonjë ndikim material në Bankën Qendrore gjatë periudhave aktuale ose të ardhshme të raportimit dhe në transaksionet e parashikuara në të ardhmen.

Banka Qendrore ka zgjedhur të mos aplikoj këto standarde, rishikime dhe interpretime përpara datës së tyre efektive. Banka Qendrore parashikon që aplikimi i këtyre standardeve, rishikimet dhe interpretimet nuk do të ketë një ndikim më peshtë në pasqyrat financiare të Bankës Qendrore. Ndërsa ndikimi i plotë i tyre do vlerësohet edhe një herë kur vendoset aplikimi i tyre.

4. Menaxhimi i rrezikut financiar

a) Hyrje dhe vështrim

BQK është ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga zhvillimi i aktiviteteve të saj dhe po ashtu edhe nga përdorimi i instrumenteve financiare:

- Rreziku kreditor
- Rreziku operacional
- Rreziku i likuiditetit
- Rreziku i tregut

Ky shënim paraqet informacion lidhur me ekspozimin e BQK-së ndaj rreziqeve të mësipërme, objektivave, politikave dhe procedurave të BQK-së për matjen dhe menaxhimin e rrezikut si dhe administrimi aktiviteteve dhe po ashtu edhe të kapitalit nga BQK-ja. Shënime të tjera specifike si sasiore po ashtu edhe cilësore janë përfshirë përgjatë këtyre pasqyrave financiare.

Struktura e menaxhimit të rrezikut

Mbikëqyrja e administrimit të aktiviteteve të BQK-së (përfshirë edhe menaxhimin e rrezikut) është përgjegjësi e Bordit të Bankës Qendrore. Bordi Ekzekutiv ka përgjegjësinë t'i identifikojë dhe t'i vlerësojë rreziqet dhe të hartojë plane, që në rast të papriturash në të ardhmen, të sigurohen vazhdimësia e veprimtarive dhe siguria e Bankës Qendrore. Menaxhmenti i BQK-së raporton rregullisht (në baza tre-mujore) nëpërmjet Departamentit për Menaxhimin e Rrezikut dhe Bordit Ekzekutiv të BQK-së tek Bordi i BQK-së mbi praktikën e administrimit dhe të menaxhimit të rrezikut. Bordi Ekzekutiv, Komiteti i Investimeve dhe Departamenti për Menaxhimin e Rrezikut e kanë për detyrë në koordinim me njësitë organizative të bëjnë hartimin dhe monitorimin e politikave të administrimit dhe të menaxhimit të rrezikut të BQK-së. Këto politika zbatohen më pas nga njësitë përkatëse organizative.

Politikat e administrimit dhe të menaxhimit të rrezikut të BQK-së janë krijuar për të identifikuar dhe analizuar rreziqet me të cilat përballlet BQK-ja, si dhe të vendos kufizime dhe kontroll të duhur për rreziqe, dhe të monitoroj rreziqet dhe respektimin e limiteve të vendosura. Politikat dhe sistemet e menaxhimit të rrezikut rishikohen rregullisht në mënyrë që të reflektojnë ndryshimet në kushtet, produktet dhe shërbimet e ofruara të tregut. BQK-ja, me anë të trajnimeve, standardeve dhe procedurave të administrimit, synon të zhvilloj një mjedis kontrolli efektiv dhe të disiplinuar, në të cilin të gjithë punonjësit të jenë të vetëdijshëm për rolet dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit të BQK-së po ashtu është përgjegjës për monitorimin dhe rishikimin e pajtueshmërisë me politikat dhe procedurat e administrimit të rrezikut, si dhe për rishikimin e mjaftueshmërisë së strukturës së administrimit të rrezikut lidhur me rreziqet që përballlet BQK-ja. Komiteti i Auditimit të BQK-së ndihmohet në kryerjen e detyrave të tij nga Shefit të Auditimit të Brendshëm dhe Auditimi i Brendshëm (njësitë përkatëse). Auditimi i Brendshëm ndërmerr auditime të kontrolleve dhe të procedurave të administrimit të rrezikut në mënyrë të rregullt dhe të rastësishme (ad-hoc), rezultatet e të cilave raportohen përmes Shefit të Auditimit të Brendshëm tek Komiteti i Auditimit, pastaj te Bordi i BQK-së.

b) Rreziku kreditor

Rreziku kreditor është rreziku i humbjes financiare për BQK-në nëse një palë kontraktuese e instrumenteve financiare dështon t'i përmbush detyrimet kontraktuale të saj, dhe mund të rrjedh kryesisht nga investimet e BQK-së në instrumente financiar si: letra me vlerë dhe depozita (në tregjet e parasë apo llogari rrjedhëse) në banka të tjera. BQK për qëllime të raportimit të menaxhimit të rrezikut kreditor, BQK-ja konsideron dhe konsolidon të gjithë elementët e ekspozimit të rrezikut kreditor (siç është rreziku i ekspozimit kreditor nga: vonesa e përmbushjes së detyrimeve individuale, rreziku i vendit dhe sektorit).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

b) Rreziku kreditor (vazhdim)

Menaxhimi i rrezikut kreditor

i. Investimet dhe ekspozimi ndaj rrezikut kreditor në BQK

BQK-ja e kufizon ekspozimin e saj ndaj rrezikut të kreditimit duke investuar vetëm në letra të lëshuara nga qeveritë e vendeve të BE-së dhe korporata multinacionale dhe duke pasur depozita pranë bankave të huaja, detyrimet afatshkurtra të cilave i janë vlerësuar në një nga dy kategoritë më të larta nga agjencitë ndërkombëtare të njohura për vlerësimin e rrezikut të kreditimit. Duke pasur parasysh vlerësimet e larta kreditore, menaxhmenti nuk pret që ndonjë nga palët kontraktuese të dështojë në përmbushjen e detyrimeve të veta.

Menaxhimi i rrezikut bëhet përmes:

- Kufizimit të fushëveprimit dhe kohëzgjatjes së instrumenteve financiare,
- Kufizimit të emetuesve të palëve, me vlerësim të pranueshëm kredie për klasën e investimit dhe me lartë,
- Kufizimit të shumës dhe përqendrimit maksimal me palët.

ii. Ekspozimi ndaj rrezikut kreditor

Ekspozimi ndaj rrezikut kreditor më 31 dhjetor 2024 dhe 31 dhjetor 2023, paraqitet nga vlera e bartur e llogarive rrjedhëse me bankat e huaja, letrave me vlerë (Bono të Thesarit dhe Obligacione) dhe depozitave me bankat (përfshirë ato rezidente dhe jo rezidente). Për detaje mbi ekspozimin referohuni edhe të shënimeve 8, 9 dhe 10.

Vlerësimi kreditor për instrumentet financiare që BQK ka ekspozim për periudhën që përfundon më 31 dhjetor 2024 është prej AAA deri BB-/ Aaa deri Baa3/AAA deri BB-.

Tabela në vijim paraqet vlerat bartëse të ekspozimit ndaj rrezikut kreditor të ndara sipas rangimit kreditor dhe të shprehura edhe pjesmarrja në përqindje me gjithsej.

Shpërndarja sipas llojit dhe vlerësimit kreditor

31 dhjetor 2024						
Rangimi kreditor (S&P/Moody's/Fitch)	Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	Plasmane t në tregun e parasë	Letra me vlerë (Bono thesari dhe Obligacione qeveritare)	Llogaritë e ndërlidhur a me FMN (DVT dhe shfrytëzim i i fondeve)	Gjithsej vlera bartëse	% e peshës me gjithsej
AAA/Aaa/AAA	104,510	271,246	176,138	-	551,894	35.20%
AA+/Aa1/AA+	-	-	137,974	-	137,974	8.81%
AA/Aa2/AA	374	20,231	-	-	20,605	1.32%
AA-/Aa3/AA-	10,170	-	163,465	-	173,635	11.08%
A+/A1/A+	2,928	120,530	-	-	123,458	7.88%
A/A2/A	7,221	25,043	15,507	-	47,771	3.05%
A-/A3/A-	21,460	50,373	29,989	-	101,822	6.49%
BBB-/Baa3/BBB-	1,012	-	36,700	-	37,712	2.41%
BB-/Baa3/BB-	-	19,479	172,789	-	192,268	12.26%
N/A (pa vlerësim – IFN/FMN)	-	-	-	180,189	180,189	11.50%
Gjithsej	147,675	506,902	732,562	180,189	1,567,328	100.00%

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

b) Rreziku kreditor (vazhdim)

Shprendarja sipas llojin dhe vlerësimit kreditor

31 dhjetor 2023						
Rangimi kreditor (S&P/Moody's/Fitch)	Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	Plasmanet në tregun e parasë	Letra me vlerë (Bono thesari dhe Obligacione qeveritare)	Llogaritë e ndërlidhur a me FMN (DVT dhe shfrytëzimi i i fondeve)	Gjithsej vlera bartëse	% e peshës me gjithsej
AAA/Aaa/AAA	387,109	180,216	143,868	-	711,193	46.59%
AA+/Aa1/AA+	-	-	129,489	-	129,489	8.48%
AA-/Aa3/AA-	-	-	190,575	-	190,575	12.48%
A+/A1/A+	6,023	-	-	-	6,023	0.39%
A/A2/A	21,178	-	15,658	-	36,836	2.41%
A-/A3/A-	10,534	25,064	200,755	-	236,353	15.48%
BBB-/Baa3/BBB-	-	-	37,836	-	37,836	2.48%
N/A (pa vlerësim - IFN)	-	-	-	178,261	178,261	11.69%
Gjithsej	424,844	205,280	718,181	178,261	1,526,566	100.00%

Asnjë nga ekspozimet e BQK-së nuk është në vonesë. BQK-ja nuk mban asnjë kolateral apo ndonjë element tjetër kreditor kundrejt ekspozimit ndaj rrezikut të kreditor.

Kriteret themelore të përcaktimit të ekspozimit janë vlerësimi kreditor. Vlerësimi kreditor merret nga agjensitë për vlerësim kreditor. Klasifikimi kreditor minimal i lejuar për investim në afat të shkurtër është P-2 (Moody's) ose A-2 (Standard & Poor's), ndërsa në afat të gjatë është Baa3 (Moody's) ose BBB- (Standard & Poor's).

Ne rastet e jashtëzakonshme në pamundësi të realizimit të kthimeve pozitive, lejohet ekspozim i investimeve përmes klasifikimit afatshkurtër kreditor të emetuesit P-3 (Moody's) apo A-3 (Standard & Poor's) dhe klasifikimit afatgjatë kreditor të emetuesit Ba3 (Moody's) apo BB- (Standard & Poor's).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

b) Rreziku kreditor (vazhdim)

Modeli i dëmtimit të pasurive financiare në bazë të karakteristikave të përbashkëta të rrezikut kreditor respektivisht ndryshimeve në rrezik kreditor që nga njohja fillestare e pasurive financiare përcakton tre faza në modelin e vlerësimit të humbjeve të pritshme kreditore. Këto faza mund të përmbliidhen si më poshtë:

1. Faza 1 (Performuese) e shpërndarjes së ekspozimit - pasuritë financiare të cilat trajtohen si ekspozim me rrezik të ulët ose të mesëm përfshihen në këtë fazë në njohjen fillestare. Bazuar në procedurat tona të brendshme, nuk na lejohet të investojmë në ekspozime me rrezik të lartë kreditor. Bazuar në këtë, çdo investim në njohjen fillestare alokohet në Fazë 1 të ekspozimit.
2. Faza 2 (Nën-performuese) e shpërndarjes së ekspozimit - nëse kemi një rritje të konsiderueshme të rrezikut kreditor që nga njohja fillestare, pasuria financiare e cila ndodhet në shkallën 1, transferohet në fazën 2.
3. Faza 3 (Jo-performuese) e shpërndarjes së ekspozimit - transferimi në fazën 3 bëhet vetëm atëherë kur ka evidenca objektive që klienti do të dështon në përmbushje të obligimeve.

Vlerësimi bëhet në njohjen fillestare dhe në datën e periudhës së raportimit. Modeli i përdorur për fazën 1 të shpërndarjes është baza 12 mujore e jetëgjatësisë, por mund të varret nga niveli i përbërës të ekspozimit të kredisë nëse kemi ndryshim të rëndësishëm në rritjen e rrezikut të kredisë dhe në kredinë e zhvlerësuar të portofolit të aktivitetit financiar.

Ndryshimi i ndjeshëm në rritjen e rrezikut të kredisë si kriter për të kaluar nga faza 1 në fazën 2, kur ai kalon nga klasa e investimit në klasën jo-investuese të vlerësimit të përbërës të kredisë së një portofoli.

Definicioni i dështimit:

Kriteret e dështimit duhet të bazohen në provat objektive të:

- Debitorëve, me vështirësi të konsiderueshme financiare,
- Kur është fjala për shkelje të detyrimeve kontraktuale, në lidhje me kryegjënë dhe interesin,
- Kur të ndodhë me ndonjë ristrukturim të kushteve ekzistuese të përmbushjeve të detyrimit nga një instrument financiar,
- Dëshmi/probabilitet i qartë që debitori po kalon në falimentim dhe/ose likudim,
- Shenjat e të qenit jo aktiv në tregtim (në tregjet financiare).

Në tabelën në vijim paraqiten vlerat e ekspozimit në nivel të fazave. Në datën e raportimit nuk kemi ndonjë ndryshim material në rrezik kreditor që nga njohja fillestare prandaj të gjitha pasuritë financiare janë në fazën 1.

	2024 ²			2023		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	147,675	-	-	426,194	-	-
Lëtrat me vlerë (Bono thesari dhe Obligacione qeveritare)	732,562	-	-	718,181	-	-
Plasmanët në tregun e parasë	506,902	-	-	205,280	-	-
Vlera bartëse bruto	1,387,139	-	-	1,349,655	-	-
Humbjet e pritura kreditore (HPK)	(606)	-	-	(512)	-	-
Neto vlera bartëse	1,386,533	-	-	1,349,143	-	-

² Në vitin raportues (2024) dhe as në vitin krahasues nuk janë të përfshira instrumentet financiare për llogaritë e ndërlihdura me FMN (IMF), pasi vlerësimi/pritshmëria është se ky grup nuk është ekspozim që mbart në vete lejime për humbje të pritura kreditore (HPK).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që BQK-ja të ketë vështirësi në përmbushjen në kohë të duhur të obligimeve që rrjedhin nga detyrimet e saj financiare.

Menaxhimi i rrezikut të likuiditetit

Qëndrimi i BQK-së në menaxhimin e likuiditetit është të sigurojë, sa të jetë e mundur, që vazhdimisht të ketë likuiditet të mjaftueshëm për të përmbushur me kohë detyrimet, si në kushte normale ashtu edhe në ato të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme apo duke rrezikuar dëmtimin e reputacionit të BQK-së.

Politikat e monitorimit dhe adresimit të rrezikut të likuiditetit janë të vendosura nga Bordi Ekzekutiv i BQK-së. BQK-ja menaxhon rrezikun e likuiditetit duke investuar në depozita afatshkurtra me bankat jo-rezidente dhe duke mbajtur shuma të mjaftueshme të mjeteve monetare në kasafortat e saj. Politikat e menaxhimit të likuiditetit janë të vendosura në një mënyrë të tillë që edhe në kushte të keqësuar BQK-ja të jetë në gjendje të përmbushë detyrimet e saj. Pozicioni ditor i likuiditetit monitorohet dhe testime të rregullta të likuiditetit kryhen nën skenarë të ndryshëm si për kushte të tregut normale ashtu edhe për ato më të vështira. Të gjitha politikat dhe procedurat e likuiditetit iu nënshtrohen rishikimit dhe aprovimit të menaxhmentit të BQK-së. Raportet mujore që mbulojnë pozicionin e likuiditetit të BQK-së i paraqiten rregullisht anëtarëve të Komitetit të Investimeve nga Departamenti i Menaxhimit të Mjeteve.

Ekspozimi ndaj rrezikut të likuiditetit

Maturiteti i mbetur kontraktual për pasuritë dhe detyrimet financiare, më përjashtim të pagesave të ardhshme të interesit:

31 Dhjetor 2024	Shënim	Neto vlera e bartur	zërat si pasuri rrjedhëse		zërat si pasuri jo-rrjedhëse		
			Më pak se 1 muaj	1-3 muaj	3 muaj deri në 1 vit	1 vit deri në 5 vite	mbi 5 vite
Pasuritë jo-derivative							
	7	77,017	77,017	-	-	-	-
	8	147,633	147,633	-	-	-	-
	9	732,562	-	68,521	124,312	533,085	6,644
	10	506,902	335,402	171,500	-	-	-
	11	179,206	153,951	-	-	-	25,255
		1,643,320	714,003	240,021	124,312	533,085	31,899
Detyrimet jo-derivative							
	15	(656,260)	(656,260)	-	-	-	-
	16	(168,887)	(68)	-	-	-	(168,819)
	17	(575,251)	(575,251)	-	-	-	-
	18	(104,611)	(104,611)	-	-	-	-
	19	(1,484)	-	(114)	(114)	(913)	(343)
	20	(760)	(760)	-	-	-	-
		(1,507,253)	(1,336,950)	(114)	(114)	(913)	(169,162)
		136,067	(622,947)	239,907	124,198	532,172	(137,263)

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënime mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

31 Dhjetor 2023	Shënim	Neto vlera e bartur	zërat si pasuri rrjedhëse			zërat si pasuri jo-rrjedhëse	
			Më pak se 1 muaj	1 deri ne 3 muaj	3 muaj deri ne një vit	1-5 vite	mbi 5 vite
<i>Pasuritë jo-derivative</i>							
		101,932	101,932	-	-	-	-
	8	426,077	426,077	-	-	-	-
	9	717,814	42,170	74,273	267,436	333,935	-
	10	205,252	130,184	75,068	-	-	-
	11	177,049	152,619	-	-	-	24,430
		1,628,124	852,982	149,341	267,436	333,935	24,430
<i>Detyrimet jo-derivative</i>							
	15	(590,622)	(590,622)	-	-	-	-
	16	(163,808)	(6)	-	-	-	(163,802)
	17	(511,903)	(511,903)	-	-	-	-
	18	(240,202)	(240,202)	-	-	-	-
	19	(1,662)	-	(111)	(111)	(886)	(554)
	20	(758)	(758)	-	-	-	-
		(1,508,955)	(1,343,491)	(111)	(111)	(886)	(164,356)
		119,169	(490,509)	149,230	267,325	333,049	(139,926)

Për administrimin e rrezikut të likuiditetit që rrjedh nga detyrimet financiare, BQK-ja mban mjete likuide që përfshijnë para dhe ekuivalentë të saj dhe letra me vlerë për të cilat ekziston një treg aktiv dhe likuid.

4. Menaxhim i rrezikut financiar (vazhdim)

d) Rreziku i tregut

Rreziku i tregut është rreziku që ndryshimet që përhapen në çmimet e tregut, si normat e interesit, çmimet e kapitalit, normat e kursit të këmbimit dhe kredisë (që nuk lidhen me ndryshimet në gjendjen kreditore të huamarrësit/emetuesit) do të ndikojë në të ardhurat e BQK-së apo vlerën e instrumenteve financiare të mbajtur nga ajo. Objektivi i administrimit të rrezikut të tregut është të menaxhoj dhe kontrolloj ekspozimin ndaj rrezikut të tregut brenda parametrave të pranueshëm, ndërkohë që optimizon kthimin e investimeve.

Menaxhimi i rreziqeve të tregut

Operacionet e BQK-së i nënshtrohen rrezikut të luhatjes së normave të interesit në atë masë që pasuritë dhe detyrimet që bartin interes maturohen ose riçmohen në kohë apo shuma të ndryshme. Mjetet dhe detyrimet me norma të ndryshueshme janë të ekspozuara ndaj rrezikut bazë, i cili është ndryshimi në karakteristikat e ri-çmimit të indekseve të shumëllojshme me norma të ndryshueshme.

Veprimtaritë e menaxhimit të rrezikut synojnë të optimizojnë të ardhurat neto nga interesi bazuar mbi nivelet e normave të interesit të tregut konsistent me strategjitë e veprimit të BQK-së. Ekspozimi i BQK-së ndaj rrezikut të tregut lidhet vetëm me portofolet jo të tregtueshme.

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit - portofolet jo të tregtueshme

Rreziku kryesor ndaj të cilit portofolet jo të tregtueshme janë ekspozuar është rreziku i humbjes nga luhatja e rrjedhjeve të ardhshme të parasë apo e vlerave të drejta të instrumenteve financiare për shkak të një ndryshimi në normat e tregut. Rreziku i normës së interesit kryesisht menaxhohet duke monitoruar diferencat midis normave të interesit dhe duke pasur limite paraprakisht të miratuara për intervalet e rivlerësimit. Komiteti i investimeve është autoriteti që monitoron zbatimin e këtyre limiteve.

Një përmbledhje e pozicionit të BQK-së lidhur me diferencën midis normave të interesit të portfolios jo të tregtueshme paraqitet tabelën e mëposhtme.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut të normës së interesit - portofolet jo të tregtueshme

31 Dhjetor 2024	Shënim						
		Neto vlera e bartur	Më pak se 3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite	mbi 5 vite
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	147,633	147,633	-	-	-	-
Letra me vlerë (obligacione dhe bono thesari)	9	732,562	9,583	-	4,781	652,294	65,904
Plasmanët në tregun e parasë	10	506,902	305,261	201,641	-	-	-
Mjete në llogaritë e ndërlidhura me FMN	11	176,459	153,951	-	-	-	22,508
Gjithsej		1,563,556	616,428	201,641	4,781	652,294	88,412
Detyrime ndaj bankave vendase	15	(656,260)	(656,260)	-	-	-	-
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	(168,887)	(68)	-	-	-	(168,819)
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	(575,251)	(575,251)	-	-	-	-
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	(104,611)	(104,611)	-	-	-	-
Nga huamarrja /et	19	(1,484)	-	-	-	-	(1,484)
Detyrime të tjera vendase	20	(760)	(760)	-	-	-	-
Gjithsej		(1,507,253)	(1,336,950)	-	-	-	(170,303)
Ndryshimi		56,303	(720,522)	201,641	4,781	652,294	(81,891)

31 Dhjetor 2023	Shënim						
		Neto vlera e bartur	Më pak se 3 muaj	3-6 muaj	6-12 muaj	1-5 vite	mbi 5 vite
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	426,077	426,077	-	-	-	-
Letra me vlerë (obligacione dhe bono thesari)	9	717,814	116,443	103,538	163,899	333,934	-
Plasmanët në tregun e parasë	10	205,252	205,252	-	-	-	-
Mjete në llogaritë e ndërlidhura me FMN	11	174,384	152,619	-	-	-	21,765
Gjithsej		1,523,527	900,391	103,538	163,899	333,934	21,765
Detyrime ndaj bankave vendase	15	(590,622)	(590,622)	-	-	-	-
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	(163,808)	(6)	-	-	-	(163,802)
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	(511,903)	(511,903)	-	-	-	-
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	(240,202)	(240,202)	-	-	-	-
Nga huamarrja /et	19	(1,662)	-	-	-	-	(1,662)
Detyrime të tjera vendase	20	(758)	(758)	-	-	-	-
Gjithsej		(1,508,955)	(1,343,491)	-	-	-	(165,464)
Ndryshimi		14,572	(443,100)	103,538	163,899	333,934	(143,699)

Pasuritë dhe detyrimet financiare që nuk bartin interes nuk janë të përfshira në tabelën më lartë.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

Rreziku i përgjithshëm jo-tregtar i normave të interesit jo të tregtueshme menaxhohet nga Departamenti i Menaxhimit të Mjeteve, i cili përdor investimet në letra me vlerë dhe depozitat në banka për të menaxhuar rrezikun e përgjithshëm që lind nga aktivitetet jo tregtare të BQK-së.

Menaxhimi i rrezikut të normave të interesit kundrejt limitit të ndryshimit të normave të interesit, plotësohet duke monitoruar ndjeshmërinë e mjeteve dhe detyrimeve të BQK-së ndaj skenarëve të ndryshëm standard dhe jo-standard të normave të interesit. Skenarët standard të cilët vlerësohen në mënyrë periodike, përfshijnë një rënie ose ngritje paralele në të gjitha kurbat e kthimit, prej 100 pikësh bazë ("pb"). Një analizë e ndjeshmërisë së BQK-së ndaj një rritje ose rënie të normave të interesit të tregut (duke supozuar që nuk ka lëvizje asimetrike të kurbave të kthimit si dhe një gjendje të pandryshueshme financiare) është si vijon:

2024

	100 pb Rritje	100 pb Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	563	(563)

2023

	100 pb Rritje	100 pb Rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	146	(146)

Ekspozimi ndaj rreziqeve të tjera të tregut/valutor të portofoleve jo të tregtueshme

BQK-ja është e ekspozuar ndaj DVT-të lidhur me pasuritë dhe detyrimet e saj në FMN si dhe ndaj USD lidhur me pasuritë e saj në formën e llogarive rrjedhëse me bankat jo rezidente dhe investimet në letra me vlerë në dollar, të cilat i monitoron në vazhdimësi. Ekspozimi i BQK ndaj rrezikut të valutave të huaja është si vijon:

2024	DVT		USD	
	100 pb rritje	100 pb rënie	100 pb rritje	100 pb rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	(118)	118	209	(209)
2023				
	100 pb rritje	100 pb rënie	100 pb rritje	100 pb rënie
Efekti i parashikuar në fitim (humbje)	(75)	75	99	(99)

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut (vazhdim)

BQK-ja kryesisht kryen veprime me Euro, ndërsa monedhat e huaja/tjera të cilat BQK-ja ka në portfolio janë kryesisht "Të Drejtat e Veçanta të Tërheqjes" ("DVT") dhe Dollar Amerikan (USD). Kurset e këmbimit të përdorura për përkthimin më 31 dhjetor 2024 dhe 2023 ishin si vijon:

	2024	2023
	Euro	Euro
1 DVT	1.25482	1.21753
1 USD	0.96256	0.90498

DVT-të janë pasuri rezervë shtesë si mbështetje në këmbimin/transaksionet e jashtme që përcaktohen dhe mbahen nga Fondi Monetar Ndërkombëtar (FMMN). Edhe pse DVT-të nuk janë valutë në vetë, ato përfaqësojnë një kërkesë potenciale në valuta të vendeve anëtare të FMMN-së me të cilat mund të këmbehen. DVT-të janë krijuar në vitin 1969 si pasojë e mungesës së aktiveve në valutat e preferuara të kohës si dollari amerikan dhe ari, vlera e DVT-ve përcaktohet si mesatare e shportës së pesë valutave kryesore, euro, dollari amerikan, funta britanike, jeni japonez dhe renminbi kinez.

USD-të janë mjete në llogari rrjedhëse dhe depozita të afatizuar me Federal Reserve New York.

(e) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjeve direkte apo indirekte që shkaktohen nga një shumëllojshmëri shkaqesh të lidhura me proceset e BQK-së, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën si dhe faktorët e tjerë të jashtëm përveç rrezikut kreditor, të tregut dhe likuiditetit siç janë kërkesat ligjore dhe rregullative si dhe standardet e pranuar gjerësisht të sjelljes korporative. Rreziku operacional rrjedh nga të gjitha operacionet e BQK-së dhe prek të gjitha njësitë organizative.

Objektivi i BQK-së është të menaxhojë rrezikun operacional, si dhe dëshiron të balancojë evitimin e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të BQK-së me menaxhimin e kostove efektive.

Përgjegjësia kryesore për zhvillimin dhe implementimin e kontrolleve për monitorimin e rrezikut operacional i përket çdo njësie organizative përmes stafit menaxhues të tyre. Kjo përgjegjësi shoqërohet me respektimin e të gjitha politikave, rregullave dhe procedurave të BQK-së për menaxhimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesat për ndarjen e detyrave dhe përgjegjësi, duke përfshirë këtu edhe autorizimin e pavarur të transaksioneve;
- kërkesat për vlerësime dhe monitorime të transaksioneve;
- përshtatshmëria me kërkesat rregullative dhe ligjore;
- dokumentimi i kontrolleve dhe procedurave;
- kërkesat për vlerësimin periodik të rrezikut operacional dhe përshtatshmërisë së kontrolleve dhe procedurave për menaxhimin e këtij rreziku;
- kërkesat për raportimin e humbjeve operative dhe propozimit të veprimeve korrigjuese;
- zhvillimin e planeve emergjente;
- trajnimin dhe zhvillimin profesional;
- standardet etike dhe të mirësjelljes;
- zvogëlimin të rrezikut, duke përfshirë dhe sigurimin, kur kjo është efektive.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(f) Menaxhimi i kapitalit

Përshtatshmëria me standardet dhe korinizen raportuese për zërat financiar, BQK mbështetet politikat, rregullat dhe procedurat e brendshme dhe në bazë të të cilave pegatitet raportimi periodik. Pastaj këto janë të rishikuara prej Departamentit për menaxhimin e rrezikut dhe Auditimit të Brendshëm. Gjetjet e vlerësimeve si të Departamentit për menaxhimin e rrezikut ashtu edhe të Auditimit të Brendshëm diskutohen me menaxhimin e njësisë organizative me të cilën ato ndërlidhen, dhe po ashtu të njëjtat dorëzohen dhe diskutohen në Komitetin e Auditimit dhe të organet vendimmarrëse të BQK-së.

Në përputhje me Ligjin, BQK-ja krijon dhe mban një rezervë të përgjithshme. Rezerva e përgjithshme nuk mund të përdoret, përveç për qëllime të mbulimit të humbjeve që mund të rrjedhin nga aktiviteti i saj. Përveç kësaj, BQK-ja do të krijojë llogari të rezervës së rivlerësimit për akumulimin e fitimeve të përealizuara që rrjedhin nga fitimet dhe rrjedhimisht mbulimin e humbjeve të përealizuara për shkak të pozicioneve të saj me valuta të huaja, ari, instrumente financiare dhe aktive tjera.

Sipas Ligjit nr. 03/L-209, të ardhurat neto ose humbja neto e BQK-së llogariten në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF).

Fitimet në dispozicion për shpërndarje do të përcaktohen:

- duke zbritur nga fitimi neto, shumën totale të ardhurave të përealizuara të rivlerësimit, dhe duke ndarë një shumë ekuivalente në llogarinë përkatëse të përealizuara të rezervës së rivlerësimit, dhe
- duke zbritur nga llogaria e duhur e përealizuar e rezervës së rivlerësimit dhe duke shtuar në fitimet e shpërndara shumën e çfarëdo fitimi të përealizuar që është zbritur nga fitimi neto për një ose më shumë vitet e mëparshme dhe u realizuara gjatë vitit aktual financiar.

Humbjet e përealizuara nga rivlerësimi do të transferohen në llogaritë përkatëse rezervë të përealizuara të rivlerësimit deri në kohën kur këto llogari rezervë rivlerësimi kanë një bilanc zero, pasi që këto humbje do të mbulohen nga fitimi i vitit aktual, atëherë nga ana e rezervave të përgjithshme dhe më pas duke i autorizuar llogarisë kapitale.

Sipas nenit 56, paragrafi 1.1. të ligjit nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës, të ardhurat neto së pari do të shpërndahen në rezervën të përgjithshme derisa shuma totale e kapitalit fillestar dhe rezervat e përgjithshme barazohen me pesë për qind (5%) të detyrimeve monetare të Bankës Qendrore.

Pjesa prej 50% e bilancit neto të të ardhurave të realizuara që mbetet pas përmbushjes së kriterit të 5% të përmendur më lart, duhet t'i transferohet Ministrisë së Financave. Ndërsa 50% që mbetet nga të ardhurat e realizuar duhet t'i alokohet llogarisë së rezervës së përgjithshme të BQK-së.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

4. Menaxhimi i rrezikut financiar (vazhdim)
(f) Menaxhimi i kapitalit (vazhdim)

Të ardhurat e ndashme		
Përshkrimi	2024	2023
Gjithsej të ardhurat gjithëpërfshirëse për vitin	31,617	27,631
Nga të cilat janë fitimet (fitimet) e perealizuara nga rivlerësimi (shënimi 29)	(783)	-
Nga të cilat janë humbjet e perealizuara të rivlerësimit të cilat janë realizuar në vitin aktual	-	-
Të ardhurat e ndashme	30,834	27,631
Kapitali, llogaria e rezervës së përgjithshme dhe të ardhurat e ndashme		
	2024	2023
Kapitali	30,000	30,000
Rezervat e përgjithshme	56,997	39,507
Të ardhurat e ndashme	30,834	27,631
Gjithsej Kapitali, llogaria e rezervës së përgjithshme dhe të ardhurat e ndashme	117,831	97,138
Gjithsej detyrimet monetare		
	2024	2023
Ndaj bankave komerciale vendore	656,127	590,505
Ndaj institucioneve qeveritare	574,631	511,705
Ndaj llogarive të lidhura me FMN	189,488	182,925
Ndaj institucioneve publike dhe komerciale	104,576	240,163
Nga huamarrja/et	1,484	1,662
Ndaj detyrimeve tjera monetare	760	757
Gjithsej detyrimet monetare³	1,527,066	1,527,717
Raporti sipas nenit 56, paragrafi 1.1.	7.72%	6.36%
Kapitali dhe rezervat (neni 56, p.1.1.)	117,831	97,138
Kapitali dhe rezervat (neni 56, p.1.1.) - Limiti 5%	76,353	76,386
Të ardhura të ndashme mbi limit 5%	30,834	20,752
50% i të ardhurave të ndashme	15,417	10,376

(g) Menaxhimi i aseteve

Në pajtim me Ligjin 03/L-209 dhe Ligjin 03/L-048, BQK-së i është caktuar përgjegjësia për bërjen dhe menaxhimin e investimeve të autorizuara në emër të Ministrisë së Financave.

5. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare përfshin përdorimin e vlerësimeve dhe supozimeve të pasigurta lidhur me ngjarjet e ardhshme që ndikojnë në shumat e njohura për aktivet, detyrimet, të ardhurat dhe shpenzimet. Menaxhmenti diskuton me Bordin e Bankës Qendrore zhvillimin, zgjedhjen dhe paraqitjen e politikave dhe vlerësimeve kritike kontabël të BQK-së, dhe aplikimin e këtyre politikave dhe vlerësimeve. Vlerësimet dhe gjykimet rishikohen vazhdimisht dhe bazohen në eksperiencën historike dhe faktorë të tjerë, duke përfshirë pritshmërinë e ngjarjeve të ardhshme të cilat besohet të jenë të arsyeshme në rrethana të caktuara. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga ato të vlerësuara. Vlerësimet dhe supozimet shqyrtohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vlerësimeve njihen në mënyrë prospektive.

³ Përfjashtuar akrualet.

5. Përdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Burimet kryesore të pasigurisë në matje

Lejimet për humbjet kreditore

Pasuritë e regjistruara me kosto të amortizuara vlerësohen në baza të vazhdueshme për të identifikuar rënien e mundshme në vlerë të pasurisë. Pasiguri në vlerësim të cilat mund të rezultojnë në një rregullim material në periudhë raportuese, paraqiten në rastin e: përcaktimit të të dhënave për modelin e matjes të HPK-ve, përfshirë informacionin mbi të ardhmen dhe supozimet kryesore të përdorura në vlerësimin e flukseve të rikuperueshme monetare.

Përbërësit specifik në totalin e provizioneve për rënie në vlerë të pasurive financiare të vlerësuara individualisht dhe bazohet në vlerësimin më të mirë të menaxhimit të vlerës aktuale të rrjedhjeve të pritshme të parasë që pritet të pranohen. Për të llogaritur këto rrjedhje të parave, menaxhmenti gjykon mbi situatën financiare të palës në transaksion dhe vlerës neto të realizueshme të çdo kolaterali të vendosur.

Zhvillimet tjera globale dhe efektet e krizave të përgjithshme globale

Në pasqyrat financiare të vitit 2023 dhe 2024 rezervat ndërkombëtare të bankës, të përbërë nga letra me vlerë dhe depozita bankare afatshkurtra (në valuten euro) të shaplosura në zërat përkatës, nuk janë ndikuar materialisht nga ngadalësimi ekonomik apo trendët e inflacionit në nivel si dhe dhe krizave tjera të këtyre viteve në nivel global apo tregjeve kur ne kemi ekspozimime e rezervave të jashtme. Si dhe po ashtu nuk vlerësojmë se do ketë ndikim edhe në vitin pasues pas vitit raportues.

Gjykime kritike kontabël në aplikimin e politikave kontabël të BQK-së

Gjykimet kritike kontabël të kryera gjatë aplikimit të politikave kontabël të BQK-së përfshijnë:

Klasifikimi i pasurive dhe detyrimeve financiare

Politikat kontabël të BQK-së krijojnë mundësinë që pasuritë dhe detyrimet të vendosen që në fillim në kategori të ndryshme kontabël sipas rrethanave të caktuara.

Në klasifikimin e pasurive financiare si të mbajtura për t'u arkëtuar rrjedhat e kontraktuara të parasë, BQK-ja ka treguar se ka qëllimin pozitiv dhe aftësinë për t'i mbajtur mjetet deri në datën e maturimit, siç kërkohet nga politikat kontabël.

Poashtu gjykimet e bëra në zbatimin e politikave kontabël, që kanë një ndikim domethënës në shumat e njohura në pasqyrat financiare janë: përcaktimi i kriterëve për të vlerësuar nëse rreziku kreditor i një pasurie financiare është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, përcaktimi i metodologjisë për përfshirjen e informacionit mbi të ardhmen në matjen e humbjeve të Pritshme Kreditore (HPK) dhe përzgjedhja dhe miratimi i modeleve të përdorura për të matur HPK-të.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

6. Pasuritë dhe detyrimet financiare (klasifikimet kontabël dhe vlerat e drejta)

Tabela më poshtë paraqet klasifikimin për çdo klasë të pasurive dhe detyrimeve financiare të BQK-së, si dhe vlerat e drejta të tyre. Të gjitha pasuritë financiare janë të mbajtura në koston e amortizuar (të mbajtura për të arkëtuar).

31 Dhjetor	Shënim	2024		2023	
		Kostoja e amortizuar	Vlera e drejtë	Kostoja e amortizuar	Vlera e drejtë
Paraja e gatshme	7	77,017	77,017	101,932	101,932
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	147,633	147,633	426,077	426,077
Lefrat me vlerë	9	732,094	724,185	717,814	705,860
Plasmanët në tregun e parasë	10	506,806	205,252	205,252	205,252
Pasuritë lidhur me FMN	11	180,189	178,261	178,261	178,261
Pasuritë tjera	14	2,673	145	145	145
		1,646,412	1,332,493	1,629,481	1,617,527
Detyrime ndaj bankave vendase	15	656,260	656,260	590,622	590,622
Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN	16	190,555	190,555	184,217	184,217
Detyrime ndaj institucioneve qeveritare	17	575,251	575,251	511,903	511,903
Detyrime ndaj entiteteve tregtare dhe publike	18	104,611	104,611	240,202	240,202
Nga huamarrja /et	19	1,484	1,484	1,662	1,662
Detyrime të tjera vendase	20	760	760	758	758
		1,528,921	1,528,921	1,529,364	1,529,364

7. Paraja e gatshme

Paraja e gatshme

	2024	2023
Paraja e gatshme	77,017	101,932
Gjithsej vlera	77,017	101,932

Saldot janë sipas trendit normal mbi menaxhimin e vlerës/sasisë së parasë se gatshme në pozicionet tona financiare për periudhat e raportimi me dhe për vitet që përfundojnë më 31 dhjetor të viteve përkatëse në shpalosje sipas këtij shënimi!

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

8. Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja

Këto llogari mbahen në bankat e mëposhtme:

	2024	2023
Deutsche Bundesbank	47,999	319,333
Raiffeisen Zentralbank	1,721	6,023
Deutsche Bank	1,166	10,534
Banque centrale du Luxembourg	55,761	67,529
Commerzbank AG	465	1,078
Bank of Lituania	6,026	20,101
Federal Reserve Bank (FED-NY)	327	246
DZ Bank AG	374	-
Hrvatska Narodna Banka	21,368	-
Erste Group Bank Ag	743	-
National Bank Of Belgium	10,145	-
Banca d'Italia	1,009	-
Gjithsej vlera bartese	147,104	424,844
Humbjet e pritura kreditore (HPK)	(42)	(117)
Gjithsej vlera neto	147,062	424,727

Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja
interesi aktual

	2024	2023
Deutsche Bundesbank	272	1,077
Raiffeisen Zentralbank	0.5	-
Banque Centrale du Luxembourg	152	209
Bank of Lituania	28	64
Hrvatska Narodna Banka	92	-
Erste Group Bank Ag	0.5	-
National Bank Of Belgium	24	-
Banca D'Italia	2	-
Llogaritë rrjedhëse me bankat – akrualet	571	1,350
Llogaritë rrjedhëse me bankat - Gjithsej	147,633	426,077

Norma e interesit për periudhën raportuese është ndërmjet 0.66% dhe 4.0%. Ndersa në periudhën krahasuese kanë qenë ndërmjet 0.9% dhe 4.0%. Duke treguar tendencë zogëlimi në tremuorijne tretë 2024 krahas vitit 2024 dhe vitit 2023 për rreth 84 deri në 100 pikë të përqindjes!

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

8. Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja (vazhdim)

Lëvizjet e HPK përkatëse për llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja janë si më poshtë:

	2024			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
HPK më 1 Janar 2024	117	-	-	117
Transferet në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet në Fazën 3	-	-	-	-
HPK (zvogëlimi) / rritja për vitin	(75)	-	-	(75)
Ndikimi në fund të vitit i HPK-ve të ekspozimeve të transferuara midis fazave gjatë vitit	-	-	-	-
Lëshimi i zbritjeve (të njohura në të ardhurat nga interesi)	-	-	-	-
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrim	-	-	-	-
Ndryshimet në modelet dhe inputet e përdorura për llogaritjet e HPK-së	-	-	-	-
Rregullimet e kursit valuator	-	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2024	42	-	-	42
	2023			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
HPK më 1 Janar 2023	41	-	-	41
Transferet në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet në Fazën 3	-	-	-	-
HPK (zvogëlimi) / rritja për vitin	76	-	-	76
Ndikimi në fund të vitit i HPK-ve të ekspozimeve të transferuara midis fazave gjatë vitit	-	-	-	-
Lëshimi i zbritjeve (të njohura në të ardhurat nga interesi)	-	-	-	-
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrim	-	-	-	-
Ndryshimet në modelet dhe inputet e përdorura për llogaritjet e HPK-së	-	-	-	-
Rregullimet e kursit valuator	-	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2023	117	-	-	117

9. Letrat me vlerë (bonot e thesarit dhe obligacionet)

Të dy kategoritë që bëjnë pjesë në kuadër të grupimit janë letra të borxhit të lëshuara nga vendet e Bashkimit Evropian, Amerika dhe nga Kosova. Bonot e thesarit të shpalosura me poshtë kanë maturitet deri në një vit. Ndërsa ato të obligacioneve deri në 7 vite. Norma e interesit efektiv në letra me vlerë variron ndërmjet -0.014% deri në 4.998% vjetore në vitin 2024 (2023: -0.014% deri në 5.104% vjetore).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse mik është theksuar ndryshe)

9. Letrat me vlerë (bonot e thesarit dhe obligacionet qeveritare) (vazhdim)

Shpalosje analitike e letrave me vlerë sipas llojit dhe sipas shteteve emetuese:

Sipas shteteve:

Shteti	2024			2023		
	Vlera e bartur	Humbjet e pritura kreditore	Neto vlera	Vlera e bartur	Humbjet e pritura kreditore	Neto vlera
Gjermani	58,625	(34)	58,591	80,243	(32)	80,211
Francë	48,499	(30)	48,469	69,396	(33)	69,363
Holandë	73,606	(37)	73,569	49,337	(15)	49,322
Finlandë	67,759	(40)	67,719	60,578	(19)	60,559
Sloveni	29,989	(19)	29,970	20,695	(15)	20,680
Luksemburg	29,543	(4)	29,539	9,795	(2)	9,793
Belgjikë	69,117	(36)	69,081	89,857	(44)	89,813
Austri	70,216	(49)	70,167	68,911	(17)	68,894
Irlandë	45,849	(15)	45,834	31,322	(2)	31,320
Amerikë	14,364	(2)	14,362	4,493	(1)	4,492
Itali	36,700	(30)	36,670	37,836	(28)	37,808
Poloni	15,506	(38)	15,468	15,658	(28)	15,630
Kosovë	172,789	(134)	172,655	180,060	(131)	179,929
Gjithsej	732,562	(468)	732,094	718,181	(367)	717,814

Sipas llojit:

	2024			2023		
	Vlera e bartur	Humbjet e pritura kreditore	Neto Vlera	Vlera e bartur	Humbjet e pritura kreditore	Neto Vlera
Bono thesari	14,364	(2)	14,362	74,019	(20)	73,999
Obligacione	718,198	(466)	717,732	644,162	(347)	643,815
Gjithsej	732,562	(468)	732,094	718,181	(367)	717,814

Lëvizjet e HIPK përkatëse për letrat me vlerë të borxhit me kosto të amortizuar janë si më poshtë:

	2024			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
HPK më 1 Janar 2024	367	-	-	367
Transferet në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet në Fazën 3	-	-	-	-
HPK (zvogëlimi) / rritja për vitin	101	-	-	101
Ndikimi në fund të vitit I HPK-ve të ekspozimeve të transferuara midis fazave gjatë vitit	-	-	-	-
Lëshimi i zbritjeve (të njohura në të ardhurat nga interesi)	-	-	-	-
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrim	-	-	-	-
Ndryshimet në modelet dhe inputet e përdorura për llogaritjet HPK-së	-	-	-	-
Rregullimet e kursit valuator	-	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2024	468	-	-	468

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

9. Letrat me vlerë (bonot e thesarit dhe obligacionet qeveritare) (vazhdim)
 Lëvizjet e HPK përkatëse për letrat me vlerë të borxhit me kosto të amortizuara (vazhdim)

	2023			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
HPK më 1 Janar 2023	362	-	-	362
Transferet në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet në Fazën 3	-	-	-	-
HPK (zvogëlimi) / rritja për vitin	5	-	-	5
Ndikimi në fund të vitit I HPK-ve të ekspozimeve të transferuara midis fazave gjatë vitit	-	-	-	-
Lëshimi i zbritjeve (të njohura në të ardhurat nga interesi)	-	-	-	-
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrim	-	-	-	-
Ndryshimet në modelet dhe inputet e përdorura për llogaritjet HPK-së	-	-	-	-
Rregullimet e kursit valuator	-	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2023	367	-	-	367

Në tabelën në vijim paraqitet shpërndarja gjeografike e investimeve në letra me vlerë, duke përfshirë normën e interesit efektiv minimale, maksimale dhe mesatare. Po ashtu përqindjen e koncentrimit dhe maturitetet në nivel shteti.

Shteti	2024					
	Interesit efektiv minimal	Interesit efektiv maksimal	Interesi efektiv mesatar	Vlera e bartur	% e peshës në gjithsej	Maturiteti
Gjermani	0.49757%	3.03205%	2.10637%	58,625	8.00%	2025-2027
Francë	0.85635%	2.37200%	1.61417%	48,499	6.62%	2025-2027
Holandë	2.06588%	2.36018%	2.17894%	73,606	10.05%	2026-2028
Finlandë	0.85555%	3.05094%	2.20657%	67,759	9.25%	2025-2028
Sloveni	0.47233%	3.15152%	2.08428%	29,989	4.09%	2025-2028
Luksemburg	1.16414%	2.26451%	1.88860%	29,543	4.03%	2025-2026
Belgjike	0.22016%	2.63902%	1.72340%	69,117	9.44%	2025-2029
Austri	2.14269%	3.37129%	2.67847%	70,216	9.58%	2025-2029
Irlandë	2.17326%	3.31140%	2.62184%	45,849	6.26%	2025-2031
Amerikë	4.60941%	4.99778%	4.80360%	14,364	1.96%	2025
Itali	-0.01403%	0.05282%	0.01940%	36,700	5.01%	2026
Poloni	0.05768%	0.07231%	0.06645%	15,506	2.12%	2027-2028
Kosovë	0.98795%	3.69770%	2.17685%	172,789	23.59%	2025-2029
Gjithsej				732,562	100%	

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

9. Letrat me vlerë (bonot e thesarit dhe obligacionet) (vazhdim)

Letrat me vlerë (bonot e thesarit dhe obligacionet)

Shteti	2023			Vlera e bartur	% e peshës në gjithsej	Maturiteti
	Interesit efektiv minimal	Interesit efektiv maksimal	Interesi efektiv mesatar			
Gjermani	0.49757%	3.68490%	1.69919%	80,243	11.17%	2024-2025
Francë	0.85635%	3.30498%	1.83716%	69,396	9.66%	2024-2025
Holandë	0.40133%	2.11075%	1.07830%	49,337	6.87%	2024-2026
Finlandë	0.51655%	3.88875%	1.86877%	60,578	8.43%	2024-2025
Sloveni	0.47233%	0.47233%	0.47233%	20,695	2.88%	2025
Luksemburg	1.16414%	1.16414%	1.16414%	9,795	1.36%	2025
Belgjike	0.22016%	3.15564%	1.66122%	89,857	12.51%	2024-2027
Austri	3.37129%	3.73074%	3.55995%	68,911	9.60%	2024-2025
Irlandë	0.55674%	3.31140%	1.93407%	31,322	4.36%	2024-2025
Amerikë	5.10406%	5.10406%	5.10406%	4,493	0.63%	2024
Itali	-0.01403%	0.05282%	0.01940%	37,836	5.27%	2026
Poloni	0.05768%	0.07231%	0.06645%	15,658	2.18%	2027-2028
Kosovë	0.88849%	2.92672%	1.81850%	180,060	25.08%	2024-2028
Gjithsej				718,181	100%	

10. Plasmanët në tregun e parasë

Plasmanët aktive në datën e raportimit (fondi i vitit 2024) janë kryesisht afatizime deri në tre muaj dhe të shpalusra në faqe tjetër sipas shprehendajres gjeografike (kryesisht në tregjet financiare të Eurozonës dhe USA).

Menaxhimi i portofilos se plasmanëve dhe instrumenteve tjerë financiar behet sipas përcatimit të politikave të brendshme të BQK-së.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

10. Plasmanët në tregun e parasë (vazhdim)

Plasmanet në tregun e parasë janë të përbëra si më poshtë:
 (si dhe Lëvizjet e HPK-ve përkatëse për llogaritë e depozitave në banka jorezidente me kostot e amortizuara):

	2024			2023		
	Vlera e bartur	Humbjet e pritura kreditore	Neto Vlera	Vlera e bartur	Humbjet e pritura kreditore	Neto Vlera
Depozitat e afatizuara						
Deutsche Bank	25,000	(2)	24,998	25,000	(7)	24,993
Banque Centrale De Luxemburg	165,000	(15)	164,985	150,000	(12)	149,988
Deutsche Bundesbank	100,000	(35)	99,965	25,000	(8)	24,992
RZB	38,406	(7)	38,399	-	-	-
DZ	20,200	-	20,200	-	-	-
ERST	82,000	-	82,000	-	-	-
HNB	50,000	(27)	49,973	-	-	-
Federal Reserve Bank (FED-NY)	6,064	(1)	6,063	5,158	(1)	5,157
Banka Kombëtare Tregtare Kosovë	19,469	(9)	19,460	-	-	-
	506,139	(96)	506,043	205,158	(28)	205,130
Interesi i përlllogaritur (akruar) në depozitat e afatizuara						
Deutsche Bank	43	-	43	63	-	63
Banque Centrale De Luxemburg	165	-	165	49	-	49
Deutsche Bundesbank	16	-	16	8	-	8
RZB	8	-	8	-	-	-
DZ	31	-	31	-	-	-
ERST	116	-	116	-	-	-
HNB	374	-	374	-	-	-
Federal Reserve Bank (FED-NY)	1	-	1	2	-	2
Banka Kombëtare Tregtare Kosovë	9	-	9	-	-	-
	763	-	763	122	-	122
Gjithsej	506,902	(96)	506,806	205,280	(28)	205,252

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

10. Plasmanët në tregun e parasë (vazhdim)

	2024			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
HPK më 1 Janar 2024	28	-	-	28
Transferet në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet në Fazën 3	-	-	-	-
HPK (zvogëlimi) / rritja për vitin	68	-	-	68
Ndikimi në fund të vitit i HPK-ve të ekspozimeve të transferuara midis fazave gjatë vitit	-	-	-	-
Lëshimi i zbritjeve (të njohura në të ardhurat nga interesi)	-	-	-	-
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrim	-	-	-	-
Ndryshimet në modelet dhe inputet e përdorura për llogaritjet HPK-së	-	-	-	-
Rregullimet e kursit valuator	-	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2024	96	-	-	96
	2023			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Gjithsej
HPK më 1 Janar 2023	56	-	-	56
Transferet në Fazën 1	-	-	-	-
Transferet në Fazën 2	-	-	-	-
Transferet në Fazën 3	-	-	-	-
HPK (zvogëlimi) / rritja për vitin	(28)	-	-	(28)
Ndikimi në fund të vitit i HPK-ve të ekspozimeve të transferuara midis fazave gjatë vitit	-	-	-	-
Lëshimi i zbritjeve (të njohura në të ardhurat nga interesi)	-	-	-	-
Ndryshimet për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në ç'regjistrim	-	-	-	-
Ndryshimet në modelet dhe inputet e përdorura për llogaritjet HPK-së	-	-	-	-
Rregullimet e kursit valuator	-	-	-	-
Më 31 Dhjetor 2023	28	-	-	28

Plasmanet në tregun e parasë janë në Euro dhe Dollar, norma efektive e interesit gjatë vitit 2024 levizë nga 2.31% në 5.30% vjetore (2023: 0.05% në 5.30% vjetore) si dhe kanë maturitet fillestar nga 1 në 367 ditë (2022: nga 1 në 365 ditë). Depozitat kanë një vlerësim kreditor minimal prej AAA/Aaa/AAA deri BB-/Ba3/BB-, sipas vlerësimit të bërë për vitin 2023 nga Standard & Poors / Moody's/ Fitch.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

11. Mjetet e ndërlidhura me FMN (Fondi Monetar Ndërkombëtar)

	2024	2023
Pjesa e paguar/rezerve e kuotes (RTP)	25,255	24,430
Titujt DVT	153,951	152,619
Interesi i përlllogaritur - aktual	983	1,212
FMN	180,189	178,261

Mjetet e listuara më sipër lidhen me pranimin e Kosovës në FMN në qershor të vitit 2009. Në lidhje me anëtarësimin e Kosovës në FMN, BQK-ja vepron si depozitues dhe agjent fiskal. Kjo është në përputhje me Ligjin nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës dhe Ligjin nr. 03-L-152 për Anëtarësimin e Republikës së Kosovës në Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Organizatat e Grupit të Bankës Botërore.

Kuota në FMN përfaqëson kuotën e regjistrimit që është përcaktuar në kohën e pranimin dhe është e shprehur në DVT. Gjithsej kuota është 82.6 milion në DVT. Ndërsa e shpalosur më lartë në shënimin 11 është vetëm kundërvlera e pjesës së paguar (rezerves) të kuotës plus një vlerë shtesë sipas rregullative se FMN-së, në bazë të rregullave dhe rregulloreve e vendimeve të FMN-së. Duhet theksuar se nga viti 2023 kemi ndryshuar metodën e prezantimit të zërave/llogarive të ndërlidhura me FMN dhe i kemi prezantuar vetëm gjendjet sipas metodës neto të prezantimit që nënkupton kemi larguar pjesën e papaguar të kuotës që mbahet në llogari jashtë bilancore në prej 62.3 milion DVT apo 78.1 milion euro.

Titujt DVT përfaqësojnë pasuritë/assetet e aprovuara nga Bordi i Guvernatorëve të FMN-së sipas alokimeve të DVT ndaj vendeve anëtare të FMN-së (vendime të marra më 28 gusht 2009 dhe 9 shtator 2009). Si dhe alokimi/shpërndarja e re 2021 (sipas përkufizime të FMN-së) në vlerë prej 79,168,385 DVT (SDR) e miratuar nga Bordi i Guvernatorëve të FMN-së më datë 2 gusht 2021 dhe me datë efektive 23 gusht 2021. Si rrjedhojë zëri Titujt DVT në FMN në emër të Republikës së Kosovës është rritur për vlerën në fjalë nga data efektive e transaksionit. Titujt DVT dhe pjesërisht vlera e paguar e kuotës përfitojnë interes, norma vjetore të interesit në vitin 2024 të cilat variojnë nga 3.159% në 4.136% vjetore (2023: 2.916% në 4.198% vjetore).

BQK-ja vepron si institucion depozitues (bankë) për Qeverinë e Kosovës. Për të menaxhuar aktivitetet e rrjedha nga marrveshjet me FMN-në. Per secilën ngjarje të marrveshjeve për huazime dhe shfrytëzim të mjeteve BQK dhe qeveria e kosoves nënshkruajnë marrveshje mirëkuptimi.

Bazuar në këto marrveshje BQK-ja bartë mjetet e pranuar në llogarit nostro nga FMN-ja në emër të Qeverisë dhe i krediton këto fonde në llogarinë e Qeverisë. Si rezultat i kësaj shpalosim se si zera jashtë bilancor kemi saldo prej të mjeteve të huazuara nga qeveria e Kosoves.

Për periudhën raportuese në vlerë prej 10,325 milion SDR ose 12,956 milion EUR në emër të huamarrjes në formën e FMN-së në formën e Instrumentit të Shpejtë Financiar (RFI) që nga (ndërsa në vitin 2023 kjo ishte 30,975 milion SDR ose 37,712 milion EUR, kjo huamarrja është huazuar nga viti 2020).

Ndërsa në instrumentin tjetër kemi vlerën prej 54,206 milionë SDR ose 68,018 milionë euro në emër të huamarrjes në formën e një Lehtësive dhe të Qëndrueshmërisë Financiare (RSF) [ndërsa në vitin 2023 kanë qenë këto vlera 30,976 milionë SDR ose 37,714 milionë euro].

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

12. Prona dhe pajisjet

Prona dhe pajisjet përbëhen si më poshtë:

	Investime në objektet me qira	Pajisje	Kompjuter	Automjete	Aktivitet në proces	Gjithsej
Kosto						
Më 1 Janar 2023	6,113	2,528	1,911	389	4	10,945
Blerje	9	243	378	-	2	632
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	(6)	(6)	-	-	(12)
Më 31 Dhjetor 2023	6,122	2,765	2,283	389	6	11,565
Më 1 Janar 2024	6,122	2,765	2,283	389	6	11,565
Blerje	55	173	200	-	-	428
Transfer nga/në	-	111	-	-	(2)	109
Transfer nga/në (korrigjim)	-	-	-	-	(2)	(2)
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	(25)	(14)	-	-	(39)
Më 31 Dhjetor 2024	6,177	3,024	2,469	389	2	12,061
Zhvlerësimi						
Më 1 Janar 2023	2,298	2,344	1,738	366	-	6,746
Zhvlerësimi i vitit	311	97	132	14	-	554
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	-	(11)	-	-	(11)
Më 31 Dhjetor 2023	2,609	2,441	1,859	380	-	7,289
Më 1 Janar 2024	2,609	2,441	1,859	380	-	7,289
Zhvlerësimi i vitit	310	140	173	9	-	632
Nxjerrje jashtë përdorimit	-	(25)	(14)	-	-	(39)
Më 31 Dhjetor 2024	2,919	2,556	2,018	389	-	7,882
Vlerat bartëse						
Më 1 Janar 2023	3,815	184	173	23	4	4,199
Më 31 Dhjetor 2023	3,513	324	424	9	6	4,276
Më 31 Dhjetor 2024	3,258	468	451	-	2	4,179

Nuk ka mjete të bllokuara si kolateral deri më 31 dhjetor 2024 (31 dhjetor 2023: asnjë). Sipas Ligjit për BQK, Banka Qendrore, për ushtrimin e veprimtarisë zyrtare, do të shfrytëzojë dhe administrojë pronën dhe objektet, përfshirë pronat e luajtshme dhe të paluajtshme, të vendosura në Rrugën Garibaldi 33, Prishtinë.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

13. Asetet e paprekshme
Asetet e paprekshme përbëhen si më poshtë:

Kosto	Programe kompjuterike	Gjithsej
Gjendja më 1 Janar 2023	3,187	3,187
Blerje	139	139
Gjendja më 31 Dhjetor 2023	3,326	3,326
Gjendja më 1 Janar 2024	3,326	3,326
Blerje	198	198
Gjendja më 31 Dhjetor 2024	3,524	3,524
Amortizimi		
Gjendja më 1 Janar 2023	2,144	2,144
Amortizimi për vitin	286	286
Gjendja më 31 Dhjetor 2023	2,430	2,430
Gjendja më 1 Janar 2024	2,430	2,430
Amortizimi për vitin	258	258
Gjendja më 31 Dhjetor 2024	2,688	2,688
Shumat e bartura		
Gjendja më 1 Janar 2023	1,043	1,043
Gjendja më 31 Dhjetor 2023	896	896
Gjendja më 31 Dhjetor 2024	836	836

Gjate vitit 2024 dhe vitit krahasues nuk ka pasur mjete të nxjerra jasht përdorimi dhe te te cilat kane pasur vlerë matriale per tu prenzatuar.

14. Pasuritë tjera

Mjetet e tjera përbëhen si më poshtë

	2024	2023
Të ardhura të përlogaritura (akruale) nga tarifët	2,536	2,315
Llogari të arkëtueshme dhe parapagime, pagesa në proces	137	161
Gjithsej	2,673	2,476

Të ardhura të përlogaritura (akruale) nga tarifët paraqesin tarifët nga ripërtëritja e licencave dhe tarifa të tjera për institucionet financiare vendore të përlogaritura për tremujorin e fundit.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënime mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

15. Detyrime ndaj bankave komerciale në vend

Sipas Rregullës XVII të BQK-së për mbikëqyrjen bankare, bankat komerciale që operojnë në Kosovë janë të detyruara të mbajnë rezerva të likuiditetit në shumën prej 10% të depozitave të kualifikuara të klientëve të tyre. Së paku gjysma e kësaj rezerve duhet të mbahet në llogari në BQK.

Detyrime ndaj bankave në vend	2024	2023
ProCredit Bank Kosovë	47,191	40,270
Raiffeisen Bank Kosovë	39,545	59,716
NLB Prishtina	44,722	39,937
Banka Ekonomike	22,214	15,407
Banka për Biznes	18,156	18,561
Banka Kombëtare Tregtare (Kosovë)	37,048	29,432
Banka Ekonomike Turke (TEB)	38,654	32,747
Komercijalna Banka – Dega në Mitrovicë	-	3,971
Turkiye is Bankasi a.s.	2,533	3,841
T.C. Ziraat Bankasi A.S. - Dega në Kosovë	4,641	3,920
Banka Credins Kosovë	2,070	1,760
PriBank sh.a.	3,074	1,431
Banka Kreditore e Prishtinës	68	-
Gjithsej rezerva e kërkuar deri në 5%	259,916	250,993
Shuma shtesë mbi rezervën e kërkuar 5%		
ProCredit Bank Kosovë	47,191	17,663
Raiffeisen Bank Kosovë	39,545	14,455
NLB Prishtina	96,195	61,212
Banka Ekonomike	38,051	58,971
Banka për Biznes	18,156	35,683
Banka Kombëtare Tregtare (Kosovë)	79,657	77,886
Banka Ekonomike Turke (TEB)	48,429	35,537
Komercijalna Banka – Dega në Mitrovicë	-	3,509
Turkiye is Bankasi a.s.	4,554	4,175
T.C. Ziraat Bankasi A.S. – Dega në Kosovë	10,255	17,490
Banka Credins Kosovë	2,070	1,078
PriBank sh.a.	12,041	11,808
Banka Kreditore e Prishtinës	67	44
Gjithsej shtesa në llogaritë rrjedhëse	396,211	339,511

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

15. Detyrime ndaj bankave komerciale në vend (vazhdim)

Interesi akrual	2024	2023
ProCredit Bank Kosovo	23	18
Raiffeisen Bank Kosovo	23	22
NLB Prishtina	23	21
Banka Ekonomike	11	8
Banka për Biznes	10	10
Banka Kombëtare Tregtare (Kosovë)	17	14
Banka Ekonomike Turke (TEB)	20	17
Komercijalna Banka – Mitrovica branch	-	2
Turkiye is Bankasi a.s.	1	2
T.C. Ziraat Bankasi A.S. – Kosovo branch	2	2
Banka Credins Kosovë	1	1
PriBank sh.a.	2	1
Gjithsjes interesi akrual	133	118
Gjithsej bankat	656,260	590,622

Norma e interesit të aplikuar më 31 dhjetor 2024 është 0.30%, deri me 31 korrik 2023 ka qenë 0.15% për depozitat deri në saldon e llogarisë apo maksimum deri në vlerën e rezervës së kërkuar prej 10% (për 31 dhjetor 2023 ka qenë 0.30%, prej 01 janar deri me 31 korrik 2023 ka qenë 0.15%, për depozitat deri në rezervën e kërkuar. Rezerva e kërkuar llogaritet sipas rregullores përkatës mbi kërkesat e rezervës së likuiditetit.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

16. Detyrime ndaj llogarive të ndërlidhura me FMN-në

	2024	2023
FMN Llogaria nr. 2	68	6
FMN DVT – Shpërndarja	168,819	163,802
Interesi i përlogaritur (akruar)	1,067	1,291
Gjithsej detyrimi ndaj FMN	169,954	165,099
Detyrimi ndaj Qeverisë		
FMN- Pjesa e kuotës e paguar nga qeveria	20,601	19,118
Gjithsej detyrimi ndaj qeverisë	20,601	19,118
Gjithsej	190,555	184,217

Vlerat e mësipërme lidhen me pranimin e Kosovës në FMN në qershor 2009.

Llogaria nr. 2 është llogari operative e FMN-së në BQK dhe është e hapur sipas kërkesave të bazuara në rregullat dhe rregulloret e FMN-së.

Pjesa e paguar në FMN e kuotës nga Qeveria e Kosovës, paraqet shumën që Qeveria e Kosovës ia ka paguar FMN-së në emër të kuotës së FMN-së.

Shpërndarja (emetimi) e DVT-ve paraqet shpërndarjet (emetimin) e DVT-ve nga FMN për shtetet anëtare të FMN-së, i cili emetim është aprovuar nga Bordi i Guvernatorëve të FMN-së më 28 gusht 2009 dhe 9 shtator 2009. Si dhe shpërndarja (emetimi/alokimi) në vitin 2021 (sipas përkufizimeve të FMN-së) në vlerë prej 79,168,385 DVT (SDR) e miratuar nga Bordi i Guvernatorëve të FMN-së më datë 2 gusht 2021 dhe me datë efektive 23 gusht 2021. Si rrjedhojë ky zë në emër të Republikës së Kosovës është rritur për vlerën në fjalë nga data efektive e transaksionit.

Shpërndarjet e DVT-ve dhe pjesa e paguar e kuotës janë interesa që përmbajnë norma vjetore interesi mesatar që variojnë nga 3.159 – 4.136% për vitin 2024 (2023: 2.916 – 4.198% vjetore).

Detyrimet ndaj llogarive me FMN janë parqitur sipas metodës neto që pasqyrojnë vetëm zërat financiar. Ndërsa, zotimet mbi notat premtuese janë dhe mbahen si zëra jashtë bilancor. Ato si të tillë janë të shpalosur të nën shënim 11 të këtyre pasqyrave financiare.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

17. Detyrime ndaj institucioneve qeveritare

Detyrimet ndaj institucioneve qeveritare përfshijnë llogaritë rrjedhëse si më poshtë:

Llogaritë rrjedhëse	2024	2023
Thesari - Ministria e Financave	249,422	345,232
Agjencia Kosovare e Privatizimit	179,143	166,373
Institucionet e përkohshme administrative	66	100
Gjithsej I	428,631	511,705

Llogaritë rrjedhëse – interesi aktual	2024	2023
Thesari - Ministria e Financave	74	155
Agjencia Kosovare e Privatizimit	46	43
Gjithsje II	120	198

Llogaritë e depozitave me afat	2024	2023
Thesari - Ministria e Financave	146,000	-
Gjithsej III	146,000	-

Llogaritë e depozitave me afat – interesi aktual	2024	2023
Thesari - Ministria e Financave	500	-
Gjithsje IV	500	-

Gjithsej Llogaritë rrjedhëse/depozitat me afat	2024	2023
Thesari - Ministria e Financave	395,996	345,387
Agjencia Kosovare e Privatizimit	179,189	166,416
Institucionet e përkohshme administrative	66	100
Gjithsej (I,II, III dhe IV)	575,251	511,903

Norma e interesit efektiv vjetor për llogaritë rrjedhëse për vitin 2024 është 0.3% (për vitin 2023: 0.15% 01 janar – 31 korrik 2023).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

18. Detyrime ndaj institucioneve publike dhe komerciale

Llogaritë rrjedhëse	2024	2023
Kompanitë e sigurimeve	4,164	4,152
Institucionet publike	100,405	236,004
Të tjera	7	7
	104,576	240,163

Llogaritë rrjedhëse - interesi aktual	2024	2023
Kompanitë e sigurimeve	1	1
Institucionet publike	34	38
	35	39
Gjithsej	104,611	240,202

Norma e interesit efektiv vjetor për llogaritë rrjedhëse për vitin 2024 është 0.30% (për vitin 2023: 0.15% 01 janar – 31 korrik 2023).

Institucionet publike janë institucione të themelura për qëllime të interesit publik, peshën kryesore të grupimit e përbejnë *Trusti i kursimeve pensionale* (institucion public), *Fondi i sigurimit të depozitave* dhe *Fondi për garanci kreditorë*. Ndërsa llogaria/të në mirebesim nga Korporate energjetike e Kosovës (KEK) e KSOTT si dhe llogaritë tjera kanë peshë dytësore në këtë grupim.

Analitika e guroit të zërit të detyrimeve të Institucioneve publike (shënim 18të vazhdim):

Institucionet publike	2024	2023
Trusti i kursimeve pensionale (TKPK)	10,927	151,925
Fondi për sigurimin e depozitave (FSDK)	77,434	68,824
Fondi për garanci kreditorë (FKGK)	10,785	8,277
Distribucioni i enegjisë (KOSTT)	273	282
Korporate energjetike e Kosovës (KEK)	426	4,411
Kompania e ujesjellesit rajonal (KUR Prishtina) SHA	148	148
Posta dhe telekomi i Kosoves - PTK - J.S.C.	412	2,137
Gjithsej	100,405	236,004

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

19. Detyrime nga huamarrja/et

	2024	2023
Gjendja më 1 Janar	1,662	1,938
Shlyerjet për huamarrje (këste)	(224)	(224)
Rregullimet e sipas kursit të këmbimit valutor	46	(52)
Gjendja më 31 Dhjetor	1,484	1,662

Shumat më sipër paraqesin huamarrjen nga Banka Botërore në valutën SDR të përkthyer në euro në datën e raportimit. Banka ka shfrytëzuar mundësin e huamarrjes me kushte të favorshme (normë të ulët të interesit dhe periudha e mospagesës së kryejtës prej rreth 10 vitesh).

Pagesat e interesit kanë filluar që nga fillimi i disbursimit në vitin 2014, por ripagimi i principalit ka filluar nga tetori 2021. Afati i maturimit do të jetë 15 prill 2031.

Kryesisht huamarrja ndërlidhet me projektin për zhvillimin e pagesave brenda vendit duke mundësuar procesimin e tyre në kohë reale si dhe projektin për qendrën e vazhdimësisë së punës. Të dy këto projekte të realizuara tashmë. Ndryshimi janë nga pagesa e kësteve përkatëse dhe pjesërisht për shkak të lëvizjes së kursit të këmbimit EUR/SDR në datën e raportimit me periudhën krahasuese.

20. Detyrime tjera

	2024	2023
Llogari në përkujdesje	760	758
Të ardhura të shtyra nga grantet	67	102
Të ardhurat tjera të shtyra	10	9
Lejimet / provizionet për detyrime të mundshme	365	505
Kreditorë të ndryshëm	995	7,189
Përfitimet e punonjësve me afat të gjatë	672	659
Gjithsej	2,869	9,222

Më 31 dhjetor 2024 në kuadër të llogarive në përkujdesje është shuma prej 760 mijë Euro, që ndërlidhet me llogarinë rrjedhëse-operative të Kompanisë së Sigurimeve Kosova e cila është likuiduar në prill të vitit 2010. Sipas procesit në fjalë kjo shumë ka mbetur si llogari në përkujdesje dhe me 31 dhjetor 2024 dhe 2023 ka saldon e shpalosur më lartë.

Lëvizjet në lejimet / provizionet për detyrime të mundshme gjatë vitit janë si mëposhtë:

	2024	2023
Vlera bartëse me 1 Janar	505	327
Shpenzimet nga provizionet për detyrimet e mundshme (shënim 28)	-	178
Zvogelimi i provizioneve gjatë vitit	(140)	-
Gjithsej	365	505

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

20. Detyrime tjera (vazhdim)

Lëvizjet në të hyrat nga grantet janë si vijon:

	Banka Botërore	Banka Qendrore Evropiane	Gjithsej
Të hyrat e shtyra nga grantet më 1 Janar 2023	138	-	138
Grante të pranuar gjatë vitit	-	45	45
Grantet e njohura si hyrje për vitin (shënimi: 25)	(36)	(45)	(81)
Të hyrat e shtyra nga grantet më 31 Dhjetor 2023	102	-	102
Të hyrat e shtyra nga grantet më 1 Janar 2024	102	-	102
Grante të pranuar gjatë vitit	-	15	15
Grantet e njohura si hyrje për vitin (shënimi: 25)	(35)	(15)	(50)
Të hyrat e shtyra nga grantet më 31 Dhjetor 2024	67	-	67

Granti i Bankës Botërore ishte për aplikimin e mbikëqyrjes në terren dhe granti ECB është projekti rajonal për trajnimin e BQK-së qendrore rajonale, pjesë e këtij programi ishte edhe BQK-ja.

21. Kapitali i autorizuar

Kapitali i autorizuar i BQK-së më 31 dhjetor 2023 dhe 2022 është 30,000 euro sipas Ligjit nr. 03/L-209 të miratuar më 22 korrik 2010.

BQK i raporton Kuvendit të Kosovës. Kapitali i BQK-së nuk i nënshtrohet ndonjë detyrimi.

21a. Fondi rezervë dhe rezerva e rivlerësimit

Fondi rezervë dhe rezerva e rivlerësimit rregullohet me nenin 54 të Ligjit nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës. Fitimi i këtij Ligji.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

22. Të ardhurat neto nga interesi

Të ardhurat neto nga interesi, përbëhen si vijon:

	2024	2023
Të ardhurat nga interesi		
Nga llogaritë e rrjedhese	12,521	10,806
Nga llogaritë e depozitave	14,285	7,148
Nga letrat më vlerë (bono thesari dhe bonde)	12,450	10,660
Nga llogaritë me FMN	5,893	5,912
	45,149	34,526
Shpenzimet e interesit		
Në llogaritë të entiteteve jo-bankare (FMN)	6,395	6,308
Normat negative ndaj llogarive nostro me bankat korrespondente	1,459	964
Ndaj llogarive rrjedhëse me thesarin	9,640	1,722
Ndaj institucioneve publike dhe komerciale	414	340
Ndaj institucioneve tjera	2	2
Nga huamarrja	12	14
	17,922	9,350
Të ardhura neto nga interesi	27,227	25,176

Gjatë vitit 2024 normat e interesit (ne valutën euro pjesa dermuaese portfolios qe sjell interes) kanë qendraur të larta edhe pse në gjysmëvjetorin e dytë 2024 kanë treguar shenja të rënies, ndërsa gjatë vitit 2023 normat e interesit ne valutën euro janë rritur dukshëm duke arritur kulimin në shtator 2023. Si rrjedhojë e këtyre rritjeve të normave dhe fuqizimin e zërave qe sjellein interes ne kuadër te zcave te instrumenteve financiare, rezulton se kemi pasur ndryshime të zërat e grupuar të këtij shënimi për të hyrat dhe shpenzimeve të interesit po ashtu edhe në zërin neto të hyrat nga interesi (ritje pozitive duke pasur mundësimi me të mira investimi dhe norma me te mira interesi).

Norma e interesit e aplikuar ndaj klientëve më gjatë vitin 2024 është 0.30% (ndërsa në vitin 2023 0.30% prej 01 gusht – 31 dhjetor dhe 0.15% prej 01 janar – 31 korrik).

Për dallim këtu janë zërat me llogaritë e FMN-së që kanë bazën në valutën DVT (SDR) dhe kanë norma sipas shpalosjeve në shpalosjet përkatëse në kuadër të shënimit 11 dhe 16.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

23. Të ardhurat neto nga tarifat dhe ndalesat

Të ardhurat neto nga tarifat dhe ndalesat përbëhen si në vijim:

	2024	2023
Të ardhura nga tarifat		
Nga depozitime parash	1,524	1,401
Nga transfertat e jashtme hyrëse	109	87
Nga transfertat e jashtme dalëse	640	534
Nga sistemi kliringut ndër-bankar	2,172	1,879
Nga sistemi i regjistrit të kredive	252	221
Tarifat e tjera	19	18
Gjithsej të ardhura nga tarifat	4,716	4,140
Shpenzimet nga tarifat		
Për transport parash	1,168	1,219
Për transaksione me bankat korrespondente	53	55
Gjithsej shpenzimet nga tarifat	1,221	1,274
Të ardhura neto nga tarifat dhe ndalesat	3,495	2,866

Ky grup i të ardhurave rrjedhë nga shërbimet e ofruara ndaj klientëve të Bankës, për pagesa, depozita, për platformën e regjistrit kreditor si dhe mirëmbajtje të llogarive dhe artikujve në ruajtje.

24. Të ardhura nga aktiviteti rregullative

Të ardhurat nga aktiviteti rregullativ, përfshijnë kryesisht tarifa të vendosura ndaj institucioneve financiare në Kosovë si pjesë e dhënies apo ripërtëritjes së licencave, po ashtu edhe tarifa të tjera të aplikueshme që kanë të bëjnë me aktivitetet e tyre dhe për të cilat aktivitete BQK ka autoritet ligjor për t'i rregulluar.

	2024	2023
Të hyra nga tarifat për shërbimet, dhe rregullimin dhe mbikëqyrjen		
Prej bankave komerciale	5,760	5,241
Prej kompanive të sigurimit	2,550	2,211
Prej institucionet financiare jo-bankare	383	369
Prej fondeve pensionale	29	28
Gjithsej	8,722	7,849

25. Të ardhurat nga grantet

Të ardhurat nga grantet përbëhen si në vijim:

	2024	2023
Banka Botërore	35	36
Banka Qendrore Evropiane	15	45
Gjithsej	50	81

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

26. Të ardhurat tjera operative

	2024	2023
Të ardhurat tjera	22	19
Gjithsej	22	19

Të ardhura të tjera janë të ardhura të cilat nuk janë të ndërlidhura me aktivitetin e zakonshëm të BQK-së dhe çdo gjendje tjetër të shpalosur në një shënim të veçantë.

27. Shpenzimet e personelit

Shpenzimet e personelit përbëhen si në vijim:

	2024	2023
Përfitimet e punonjësve		
Pagat	4,703	4,330
Kontributet pensionale (punëdhënësi)	739	689
Shpenzimet e sigurimit shëndetësor dhe jetësor	293	290
	5,735	5,309
Përfitime tjera personeli		
Trajnimet e stafit	143	147
Shpenzimet e Bordit të Bankës Qendrore	147	121
Të tjera	11	11
	301	279
Gjithsej	6,036	5,588

Numri mesatar i punonjësve që në mënyrë aktive ka efektuar në shpenzimet e shpalosura për vitin 2024 është 232 (kjo mesatare në vitin 2023 ka qenë 229).

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

28. Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative

Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative përbëhen si në vijim:

	2024	2023
Mirëmbajtja e programeve kompjuterike	432	415
Shpenzimet e sigurimit	228	359
Udhëtime dhe transport	159	119
Shpenzimet sigurisë dhe ruajtjes	157	112
Mirëmbajtje dhe riparime	100	98
Aktivitetet e 25 vjetorit* të themelimit të BQK-së	95	-
Shërbime komunale	89	93
Anëtarësim në shoqata profesionale	53	34
Shpenzime e kafiterisë	52	47
Shpenzimet e përfaqësimit socializimit	54	54
Shpenzime operative të parasë së gatshme	40	45
Asistenca tekniko profesionale dhe shërbime tjera të jashtme	35	12
Shpenzimet e komunikimit (telefon, telëks, dhe internet)	32	33
Shpenzimet e publikimit dhe literaturës	30	16
Shpenzimet e auditimit dhe këshillimit	25	12
Shpenzimet operative të veturave	25	22
Shpenzime reprezentacioni	14	6
Shpenzimet konsumuese për kompjuterë artikuj të tjerë të nderlidhur	5	12
Shpenzime konsumuese për pajisje	4	5
Materiale zyre	4	8
Shpenzimet e provizioneve	-	178
Të tjera	30	17
Gjithsej	1,663	1,697

Trendi brenda zërave përkatës mund të ndryshojë, por në tërësi ka qenë në përputhje me trendin e grupimit të këtyre zërave. Brenda kategorive përkatëse mund të ketë pasur luhajtje, por të gjitha janë në përputhje me planin e tyre vjetor të përgjithshëm.

Gjatë vitit 2025, BQK ka shënuar 25-vjetorin me aktivitete të ndryshme, dhe si rrjedhojë kemi pasur shpenzime të dedikuara për këto aktivitete, të paraqitura si zë në tabelën nën shënimin 28.

Këto shpenzime (për aktivitetet e 25-vjetorit të themelimit të BQK-së) nuk kanë karakter periodik vjetor. Në total, ato kanë kapur vlerën prej 95 mijë euro, dhe kjo kosto, krahasuar me ngjarjen e ngjashme të zhvilluar për 20-vjetorin, është vetëm 8% më e lartë se zëri/grupimi përkatës pesë vite më parë. Ky zë përfshin kryesisht koston e konferencës së mbajtur më 15 nëntor 2024 dhe aktivitetet tjera shoqëruese gjatë gjithë vitit 2024, të cilat së bashku përbëjnë shumën prej 95 mijë euro.

Zëri i agreguar i publikimeve dhe literaturës ka shënuar rritje krahasuar me periudhën paraprake, kryesisht për shkak të rritjes së volumit (gjithmonë sipas planifikimit) për shpalljet e konkurseve të reja të punës dhe kostot e anketimeve në krahasim me periudhën e mëparshme.

Te zëri i asistencave teknike profesionale dhe shërbimeve të tjera të jashtme, ndryshimi krahasuar me periudhën e mëparshme vjen kryesisht nga rritja e volumit të shërbimeve të përkthimit; ndërsa pjesët e tjera kanë mbetur pothuajse të pandryshuara.

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

28. Shpenzimet e përgjithshme dhe administrative (vazhdim)

Shpenzimet për përfaqësim dhe aktivitete sociale përfshijnë: ngjarje dhe aktivitete të ndryshme si programi i edukimit financiar, dhuratat për fëmijët në fundvit, ceremonitë dhe dhuratat për pensionimin e stafit, dhuratat për 8 Mars, si dhe ngjarje dhe aktivitete të tjera me qëllim të promovimit të socializimit brenda stafit të BQK-së.

Shpenzimet e reprezentacionit gjatë vitit 2024 janë më të larta krahasuar me periudhën e mëparshme (vitin 2023), kryesisht për arsye se gjatë vitit 2023 organet ekzekutive nuk kanë qenë të kompletuara sipas strukturës organizative. Plotësimi real ka ndodhur vetëm në fillim të vitit 2024. Një tjetër faktor është rritja e limiteve të planifikimit për këtë zë specifik, si dhe fakti që udhëheqësit e njësive organizative kanë fituar të drejtën të gjenerojnë shpenzime reprezentacioni – e drejtë që deri në vitin 2023 ishte e deleguar vetëm nga niveli i Bordit Ekzekutiv apo më lart.

Anëtarësimet në shoqata profesionale janë kryesisht anëtarësime në shoqata dhe institucione ndërkombëtare, përfshirë shoqatat e rregullatorëve mbikëqyrës (bankave, sigurimeve, pensione), regjistrin të kredive, auditimit të brendshëm, si dhe për standardet e raportimit financiar.

Ndërsa, zërat e tjerë në përgjithësi ose e kanë ruajtur trendin e tyre, ose kanë shënuar rritje në përputhje me kërkesat dhe nevojat specifike të tyre.

29. Fitimi/ (humbjet) neto nga vlerësimi (këmbimi) valutor dhe humbjet e pritura kreditore

Fitimi i përcaktuar neto nga kursi i vlerësimit (këmbimit) valutor është 783 mijë Euro për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024, (ndërsa 2023: humbja prej 182 mijë), dhe paraqet fitim të përcaktuar në raport me diferencat e ardhura nga rivlerësimet valutore nga konvertimi i mjeteve (pasurive) dhe detyrimeve të USD dhe DVT-ve (SDR) në euro vlerat ekuivalente të pasqyruara në librat e BQK-së.

Në kuadër të valutave jo euro kemi këto pozicione përkatëse me:

		31 Dhjetor 2024	
Shënim:		Pasuritë	Detyrimet
10	USD	61,594	39,900
11,16	DVT (SDR)	142,814	152,191
		31 Dhjetor 2023	
		Pasuritë	Detyrimet
10	USD	10,950	-
11,16	DVT (SDR)	145,417	151,609

Efekti nga ndryshimi i kursit të këmbimit valutor rrjedh nga:

	31 Dhjetor 2024	31 Dhjetor 2023
nga USD	1,100	(351)
nga DVT (SDR)	(317)	169
	783	(182)

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

29. Fitimi/ (humbjet) neto nga vlerësimi (këmbimi) valutor dhe humbjete e pritura kreditore (vazhdim)

Fitimi/Humbja nga ndryshimi i "kursit të këmbimit" është pozicioni i përkohshëm jo-operativ i rrjedhë nga zërat në valutë të huaj (USD dhe DVT-SDR të shpalosur me lartë), të cilët me datën e raportimit duhet të raportohen në vlerën euro ekuivalente të tyre sipas kursit valutor të datës së raportimit. Me ndryshimin e kursit të këmbimit valutor rrjedhin edhe diferenca (fitim ose humbje), që si të tilla vetëm barazojnë zërat financiar-vlerat ekuivalente por që nuk janë realizime faktike.

Pozicionet aktive në USD (Dollar amerikan) janë të shpalosura nën shënimin 4 (d) ndërsa pozicioni në DVT – të drejtat speciale të tërheqjes janë të shpalosura nën shënimin 11 dhe 16.

Fitim/humbje e perealizuar	2024	2023
Nga pozicioni valutor	783	(182)
Nga pozicioni i instrumenteve financiar (shënimi 4)	(93)	(53)
Fitimi/humbja totale e rivlerësimit	690	(235)

Nëse e përjashtojmë këtë efekt (përkatësisht shumat 690 mijë euro humbje e perealizuar në vitin 2024 dhe (235) mijë euro si humbje e perealizuar në vitin 2023), atëherë rezultati financiar operativ për vitin 2024 është **30,927 mijë euro** dhe për vitin 2023 është **27,866 mijë Euro**.

30. Paraja dhe ekuivalentët e saj

Paraja dhe ekuivalentët e saj përbëhen nga:

	Shënim	2024	2023
Paraja e gatshme	7	77,017	101,932
Llogaritë rrjedhëse me bankat e huaja	8	147,104	424,844
Bonot e thesarit me maturitet deri në tre muaj		9,583	-
Depozita me bankat e huaja me maturitet deri në tre muaj	10	305,139	205,280
Gjithsej		538,843	732,056

Paraja dhe ekuivalentët e saj mbahen për qëllim të përmbushjes së detyrimeve të likuiditetit kryesisht afatshkurtër. Një investim kualifikohet si ekuivalent i parasë kur ai ka maturitet afatshkurtër, më pak se tre muaj nga data e blerjes.

31. Detyrime të kontraktuara dhe kontingjente

Rastet ligjore

BQK-ja ka disa procese të hapura gjyqësore kundër saj në datën e raportimit të këtyre pasqyrave financiare. Është mendim i menaxhmentit se rezultati përfundimtar i këtyre padive nuk do të ketë një efekt të rëndësishëm në pasqyrat financiare të BQK-së më dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2024 megjithatë duke dashur të jemi të kujdesshëm (parimi i maturisë) për disa prej tyre kemi vlerësuar ndarjen e një fondi rezervë i shpalosur si zë të detyrimit tjera.

Detyrime kontigjente (të ardhshme)

Detyrime e kontigjente përbëhen nga:

	2024	2023
Zotime/kontrata për renovim dhe riparim në	175	115
Zotime/kontrata për pajisje	595	534
Zotime Aplikacione në proces	116	132
Gjithsej	886	781

Banka Qendrore e Republikës së Kosovës
Shënimet mbi Pasqyrat Financiare për vitin e mbyllur më 31 Dhjetor 2024
(në mijë Euro, nëse nuk është theksuar ndryshe)

31. Detyrime të kontraktuara dhe kontingjente (vazhdim)

Në vitin 2009, Kosova u bë anëtare e organizatave të grupit të Bankës Botërore – Banka Ndërkombëtare për Rindërtim dhe Zhvillim (BNR/ZH), Asociacioni Ndërkombëtar për Zhvillim (ANZH), dhe Agjencia për Garantimin e Investimeve Shumëpalëshe (AGISH). Në lidhje me këtë anëtarësim, BQK-ja vepron si depozitare. Kjo është në përputhje me Ligjin nr. 03/L-209 për Bankën Qendrore të Republikës së Kosovës dhe Ligjin nr. 03-L-152 për Anëtarësimin e Republikës së Kosovës në Fondin Monetar Ndërkombëtar dhe Organizatat e Grupit të Bankës Botërore.

Në qershor 2009, Qeveria e Kosovës lëshoi letra premtimi për të bërë pagesa lidhur me anëtarësimet në agjencitë e Bankës Botërore të lartpërmendura, sipas kërkesës dhe instruksioneve të pagesës së tyre. Gjithsej shuma më 31 dhjetor 2024 ishte 718 mijë dhe më 2023 shuma gjithsej e këtyre letrave të premtimit ishte 718 mijë Euro.

32. Transaksionet me palët e lidhura

Palët e lidhura përfshijnë Menaxhmentin Kyç dhe Bordin e Bankës Qendrore. Kompensimet e tyre paraqiten si më poshtë:

	2024	2023
Kompenzimet për Bordin e BQK-së	100	87
Kompenzimet për Komitetin e Auditimit	11	12
Kompenzimet për Komitetin e Qeverisjes dhe Burimeve Njerzore	6	-
Kompenzimet për Menaxhmentin e lartë ekzekutiv	204	160
Gjithsej	321	259

33. Ngjarjet pasuese

Asnjë ngjarje materiale pas datës së pasqyrës së pozicionit financiar nuk ka ndodhur që do të kërkonte korrigjime në pasqyrat financiare dhe as ngjarje që do të kërkonin shpalosje shtesë në pasqyrat financiare.